

Službeni list

Europske unije

L 63

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Svezak 59.

10. ožujka 2016.

Sadržaj

II. *Nezakonodavni akti*

UREDBE

- ★ **Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/337 od 2. ožujka 2016. o odobrenju izmjene specifikacije koja nije manja za naziv upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Karlovarský suchar (ZOZP))** 1

Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/338 od 9. ožujka 2016. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća 3

ODLUKE

- ★ **Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/339 od 8. ožujka 2016. o usklađivanju frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz za prijenosne i mobilne bežične videoveze te bežične kamere koje se upotrebljavaju za proizvodnju programa i posebne događaje (priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 1197)⁽¹⁾** 5

III. *Drugi akti*

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

- ★ **Odluka Nadzornog tijela EFTA-e br. 404/14/COL od 8. listopada 2014. o programu poticanja ulaganja na Islandu (Island) [2016/340]** 9

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

Ispravci

- ★ **Ispravak Direktive Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima** (SL L 395, 30.12.1989.) (Posebno izdanje Službenog lista Europske unije 6/sv. 6 od 9. travnja 2013.) 44

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/337

od 2. ožujka 2016.

o odobrenju izmjene specifikacije koja nije manja za naziv upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Karlovarský suchar (ZOZP))

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 52. stavak 2.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 53. stavkom 1. prvim podstavkom Uredbe (EU) br. 1151/2012, Komisija je ispitala zahtjev Češke za odobrenje izmjene specifikacije za zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla „Karlovarský suchar”, registriranu u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 982/2007 ⁽²⁾.
- (2) Budući da predmetna izmjena nije manja u smislu članka 53. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012, Komisija je u skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (a) te Uredbe objavila zahtjev za izmjenu u *Službenom listu Europske unije* ⁽³⁾.
- (3) Budući da Komisiji nije dostavljen ni jedan prigovor u smislu članka 51. Uredbe (EU) br. 1151/2012, izmjenu specifikacije potrebno je odobriti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Odobrava se izmjena specifikacije objavljena u *Službenom listu Europske unije* povezana s nazivom „Karlovarský suchar” (ZOZP).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

⁽¹⁾ SL L 343, 14.12.2012., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 982/2007 od 21. kolovoza 2007. o upisu nekih naziva u Registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Pimentón de la Vera (ZOI) – Karlovarský suchar (ZOZP) – Riso di Baraggia biellese e vercellese (ZOI)) (SL L 217, 22.8.2007., str. 22.).

⁽³⁾ SL C 353, 24.10.2015., str. 6.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. ožujka 2016.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Phil HOGAN
Član Komisije

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/338**od 9. ožujka 2016.****o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerade voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. ožujka 2016.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)

Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	IL	236,2
	MA	100,3
	TN	112,1
	TR	102,5
	ZZ	137,8
0707 00 05	MA	84,5
	TR	159,7
	ZZ	122,1
0709 93 10	MA	66,7
	TR	154,8
	ZZ	110,8
0805 10 20	EG	43,7
	IL	77,0
	MA	53,6
	TN	56,9
	TR	64,2
0805 50 10	ZZ	59,1
	MA	108,5
	TR	88,9
	ZZ	98,7
0808 10 80	CL	93,0
	CN	66,5
	US	152,0
	ZZ	103,8
0808 30 90	AR	145,1
	CL	134,7
	CN	112,4
	TR	153,5
	ZA	90,6
	ZZ	127,3

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EU) br. 1106/2012 od 27. studenoga 2012. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature država i područja (SL L 328, 28.11.2012., str. 7.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/339

od 8. ožujka 2016.

o usklađivanju frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz za prijenosne i mobilne bežične videoveze te bežične kamere koje se upotrebljavaju za proizvodnju programa i posebne događaje

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 1197)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Odluku br. 676/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o regulatornom okviru za politiku radiofrekvencijskog spektra u Europskoj zajednici (Odluka o radiofrekvencijskom spektru) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 3.,

budući da:

- (1) Upotreba frekvencijskih pojaseva 1 900–1 980 MHz, 2 010–2 025 MHz i 2 110–2 170 MHz (zajednički nazvano „pojas 2 GHz”) koordinirala se u skladu s Odlukom br. 128/1999/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Ta je Odluka istekla 22. siječnja 2003., ali su države članice taj spektar nastavile upotrebljavati na usklađen način.
- (2) Upotreba uparenih potpojaseva 1 920–1 980 MHz i 2 110–2 170 MHz („upareni zemaljski pojas 2 GHz”) naknadno je usklađena Provedbenom odlukom Komisije 2012/688/EU ⁽³⁾ u skladu s tehnološkim razvojem i načelima neutralnosti u pogledu tehnologija i usluga.
- (3) Neupareni dio zemaljskog pojasa 2 GHz koji obuhvaća frekvencijske pojaseve 1 900–1 920 MHz i 2 010–2 025 MHz, a koji je bio dodijeljen mobilnim operaterima u Uniji, mobilne mreže u većini država članica ne upotrebljavaju već više od deset godina, što je dovelo do nedovoljne iskorištenosti dragocjenog spektra. Tom nedovoljnom iskorištenosti opravdavaju se nove mjere usklađivanja kako bi se osiguralo da se spektar djelotvorno i učinkovito upotrebljava u skladu s ciljevima višegodišnjeg programa za politiku radiofrekvencijskog spektra ⁽⁴⁾. Konkretni cilj tih mjera jest osigurati dostatan spektar za proizvodnju programa i posebne događaje, u skladu s ciljem unutarnjeg tržišta i pristupa kulturnim sadržajima te razvijanja civilne zaštite i spašavanja.
- (4) Kao odgovor na mandat koji je povjeren Komisiji 2011. u skladu s člankom 4. stavkom 2. Odluke 676/2002/EZ u pogledu tehničkih uvjeta za mogućnosti usklađivanja spektra za bežične radiomikrofone i bežične videokamere ⁽⁵⁾, Europska konferencija poštanskih i telekomunikacijskih uprava (CEPT) dostavila je svoje Izvješće 51. ⁽⁶⁾ u kojem je utvrdila frekvencijski pojas 2 010–2 025 MHz i druge frekvencijske pojaseve kao

⁽¹⁾ SL L 108, 24.4.2002., str. 1.

⁽²⁾ Odluka br. 128/1999/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 1998. o usklađenom uvođenju mobilnih i bežičnih komunikacijskih sustava treće generacije u Zajednicu (SL L 17, 22.1.1999., str. 1.).

⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije 2012/688/EU od 5. studenoga 2012. o usklađivanju frekvencijskih pojaseva 1 920–1 980 MHz i 2 110–2 170 MHz za zemaljske sustave koji mogu pružati elektroničke komunikacijske usluge u Uniji (SL L 307, 7.11.2012., str. 84.).

⁽⁴⁾ Odluka br. 243/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o uspostavljanju višegodišnjeg programa za politiku radiofrekvencijskog spektra (SL L 81, 21.3.2012., str. 7.).

⁽⁵⁾ Mandat CEPT-u od 15. prosinca 2011., RSCOM 11-59 završna verzija.

⁽⁶⁾ Izvješće o tehničkim uvjetima za osiguranje održivog funkcioniranja bežičnih videokamera koje je 8. studenoga 2013. odobrio Odbor za elektroničke komunikacije (ECC).

moćni novi spektar za bežične kamere i videoveze, što će se i dalje proučavati. Komisija je stoga u listopadu 2012. ⁽¹⁾ povjerila CEPT-u daljnji mandat za provođenje istraživanja o usklađenim tehničkim uvjetima za frekventijske pojaseve 1 900–1 920 MHz i 2 010–2 025 MHz u EU-u. Kao rezultat toga CEPT je 6. ožujka 2015. objavio Izvješće 52. ⁽²⁾ u kojem se određuju alternativne potencijalne upotrebe tih neuparenih zemaljskih pojaseva 2 GHz za provedbu politika istaknutih u Programu za politiku radiofrekvencijskog spektra u vezi s proizvodnjom programa i posebnim događajima te civilnom zaštitom i spašavanjem.

- (5) Kako je utvrđeno u izvješćima CEPT-a, kategorije prijenosnih ili mobilnih bežičnih videoveza i bežičnih kamera koje se mogu upotrebljavati za izradu programa i za posebne događaje mogu među ostalim uključivati ručne kamere ili drukčije namještene bežične kamere s integriranim ili vanjskim odašiljačima, uređaje za električno napajanje i antene s pomoću kojih se prenose visokokvalitetni videozapisi sa zvučnim signalima malog dosega, s vidljivim (eng. *line-of-sight*) ili nevidljivim vezama (eng. *non-line-of-sight*), prijenosne videoveze preko malih odašiljača za upotrebu na većem doseg, obično do dva kilometra, te mobilne videoveze kao što su sustavi videoodašiljača s radijskim odašiljačem i prijamnicima ugrađenima u ili na motocikle, motocikle za utrke, bicikle, automobile, brodove, helikoptere, zračne brodove ili druge zrakoplove uz mogućnost upotrebe jednog ili obaju povezanih terminala u pokretu.
- (6) Upotreba frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz za videoveze i bežične kamere ima tehničke i ekonomske prednosti zbog koristi od susjednog frekvencijskog pojasa 2 025–2 110 MHz koji se također upotrebljava za takve veze i bežične kamere u više država članica te je u Preporuci Europskog odbora za radiokomunikacije 25-10 ⁽³⁾ utvrđen kao preporučeno područje ugađanja. Budući da se u Izvješću 52. CEPT-a potvrđuje da videouređaji za proizvodnju programa i posebne događaje mogu funkcionirati u frekvencijskom pojasu 2 010–2 025 MHz pod istim tehničkim uvjetima koji se primjenjuju na upotrebu spektra za proizvodnju programa i posebne događaje u pojasu 2 025–2 110 MHz, time bi se proširila dostupnost spektra za videoveze i bežične kamere s 85 MHz na 100 MHz.
- (7) Iako u većini država članica frekvencijski pojas 2 010–2 025 MHz ili nije dodijeljen ili ga mobilni operateri godinama ne upotrebljavaju, u nekim se slučajevima spektar upotrebljava za postojeće usluge; takvo stanje može zahtijevati fleksibilan pristup i lokalne dogovore kojima se u obzir uzimaju čimbenici kao što su lokacija na kojoj se upotrebljava spektar te tehnička svojstva upotrebe spektra za videouređaje za proizvodnju programa i posebne događaje u frekvencijskom pojasu 2 010–2 025 MHz u dotičnoj državi članici i u susjednim državama članicama.
- (8) Nadalje, dostupnost i upotreba frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz za videouređaje za proizvodnju programa i posebne događaje trebale bi biti na neisključivoj osnovi tako da države članice mogu na nacionalnoj osnovi dopustiti upotrebu tog spektra za druge vrste primjena, kao što su civilna zaštita i spašavanje ili privremene videoveze od točke do točke te industrijske kamere, sve dok su te upotrebe u skladu s tehničkim parametrima utvrđenima u ovoj Odluci.
- (9) Usklađenim uvjetima u cijeloj Uniji pridonijelo bi se uspostavi učinkovitog jedinstvenog tržišta za navedene upotrebe s ekonomijom razmjera i koristi za građane Unije i industriju, u skladu s Direktivom o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi (Direktiva 1999/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća) ⁽⁴⁾ i Direktivom o radijskoj opremi (Direktiva 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća) ⁽⁵⁾.
- (10) Kako bi se dugoročno osigurala i učinkovita upotreba frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz, države članice trebale bi nadzirali upotrebu frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz te o tome redovito izvješćivati Komisiju.

⁽¹⁾ RSCOM12-17 rev 3 donesen 10. listopada 2012.

⁽²⁾ Izvješće 52. CEPT-a Europskoj komisiji kao odgovor na mandat za „provođenje istraživanja o usklađenim tehničkim uvjetima za frekvencijske pojaseve 1 900–1 920 MHz i 2 010–2 025 MHz (neupareni zemaljski pojasevi 2 GHz) u EU-u” koje je 6. ožujka 2015. odobrio ECC.

⁽³⁾ Preporuka Europskog odbora za radiokomunikacije 25-10 o rasponu frekvencija za upotrebu privremenih zemaljskih audio i video pomoćnih usluga za internetski prijenos te pomoćnih usluga za veze za izradu programa (SAP i SAB) (uključujući elektroničko prikupljanje vijesti i vanjski internetski prijenos (ENG/OB)).

⁽⁴⁾ Direktiva 1999/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 1999. o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi i o uzajamnom priznavanju njihove sukladnosti (SL L 91, 7.4.1999., str. 10.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica o stavljanju na raspolaganje radijske opreme na tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/5/EZ (SL L 153, 22.5.2014., str. 62.).

(11) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora za radiofrekvencijski spektar,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Svrha ove Odluke usklađivanje je tehničkih uvjeta za dostupnost i učinkovitu upotrebu frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz za videouređaje za proizvodnju programa i posebne događaje na neisključivoj osnovi.

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke, videouređaji za proizvodnju programa i posebne događaje odnose se na bežične videoveze koje mogu biti prijenosne ili mobilne te na bežične kamere koje se upotrebljavaju za proizvodnju programa i za posebne događaje.

Članak 3.

Što prije, a najkasnije šest mjeseci nakon datuma obavijesti o ovo Odluci države članice određuju frekvencijski pojas 2 010–2 025 MHz za videouređaje za proizvodnju programa i posebne događaje te ga čine dostupnim na neisključivoj osnovi, u skladu s parametrima navedenima u Prilogu.

Ako otkriju ometanje drugih tipova korisnika ili usluga spektra koji imaju pravo upotrebljavati frekvencijski pojas 2 010–2 025 MHz na datum stupanja na snagu ove Odluke, države članice mogu ograničiti upotrebu videoopreme za proizvodnju programa i posebne događaje u dijelu frekvencijskog pojasa u određenim zemljopisnim područjima, u skladu s Prilogom.

Članak 4.

Države članice kontroliraju upotrebu frekvencijskog pojasa 2 010–2 025 MHz te o tome redovito izvješćuju Komisiju i dostavljaju sve informacije o izmjeni ili povlačenju prava na upotrebu kako bi se omogućila pravovremena revizija ove Odluke, ako to bude potrebno.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. ožujka 2016.

Za Komisiju
Günther OETTINGER
Član Komisije

PRILOG

PARAMETRI IZ ČLANKA 3.

Za potrebe ovog Priloga e.i.r.p. znači ekvivalentna izotropna izračena snaga koja je umnožak snage privedene anteni i dobitka antene u danom smjeru, u odnosu na izotropnu antenu (apsolutni ili izotropni dobitak).

Ekvivalentna izotropna izračena snaga (e.i.r.p.) za videospektre za proizvodnju programa i posebne događaje

Vrsta veze	e.i.r.p.
Bežična kamera	– 7 dBW
Prijenosna videoveza	16 dBW
Mobilna videoveza	10 dBW

Pristup spektru uglavnom se može odobriti lokalnim dogovorima. Ti lokalni dogovori mogu biti sastavljeni tako da se u obzir uzmu čimbenici kao što su lokacija na kojoj se spektar upotrebljava te tehničke značajke upotrebe spektra za videouređaje za proizvodnju programa i posebne događaje ili za postojeće usluge i lokacije.

Države članice mogu prilagoditi ograničenja e.i.r.p.-a za videouređaje za proizvodnju programa i posebne događaje navedene u tablici ako lokalni uvjeti u dotičnoj državi članici te u susjednim državama članicama omogućuju više granice, pri čemu se ne dovodi u pitanje supostojanje usluga koje već postoje na tržištu.

III.

(Drugi akti)

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

ODLUKA NADZORNOG TIJELA EFTA-e

br. 404/14/COL

od 8. listopada 2014.

o programu poticanja ulaganja na Islandu (Island) [2016/340]

NADZORNO TIJELO EFTA-e („Tijelo”),

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), a posebno njegove članke 61. do 63. i Protokol 26.,

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum među državama EFTA-e o osnivanju Nadzornog tijela i Suda („Sporazum o nadzoru i sudu”), a posebno njegov članak 24.,

UZIMAJUĆI U OBZIR Protokol 3. uz Sporazum o nadzoru i sudu („Protokol 3.”), a posebno njegov članak 1. stavak 2. Dijela I. te članak 7. stavak 5. i članak 14. Dijela II.

NAKON ŠTO JE od zainteresiranih strana zatražilo da podnesu primjedbe u skladu s tim odredbama ⁽¹⁾ i uzimajući u obzir prosljeđene primjedbe,

Budući da:

I. ČINJENICE

1. KRONOLOGIJA DOGAĐAJA

- (1) Tijelo je 13. listopada 2010. odobrilo program za poticanje ulaganja („Program”) koji su prijavile islandske vlasti sukladno članku 1. stavku 3. Dijela I. Protokola 3. Odobrenje Tijela doneseno je Odlukom br. 390/10/COL ⁽²⁾.
- (2) Program je pružao mogućnost dobivanja potpore u obliku izravne dodjele bespovratnih sredstava, izuzećem od poreza te prodajom i zakupom zemljišta ispod tržišne vrijednosti za poduzeća u svim sektorima osim u financijskom. Te su se dodjele bespovratnih sredstava trebale odnositi na početna ulaganja u područjima koja su ispunjavala uvjete za pružanje regionalne potpore (poznata kao „c-regije”) na Islandu.
- (3) Rok trajanja programa istekao je 31. prosinca 2013.

⁽¹⁾ Odluka Tijela od 30. travnja 2013. o pokretanju službenog postupka istrage u vezi s programom poticanja ulaganja i određenim sporazumom o ulaganju (SL C 237, 15.8.2013., str. 4. i Dopuna EGP-a br. 45, 15.8.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Dostupno na: <http://www.eftasurv.int/media/state-aid/390-10-COL.pdf>.

- (4) Pravne osnove Programa kako ga je Tijelo odobrilo bile su sljedeće:
- (a) Akt br. 99/2010 o poticajima za početna ulaganja na Islandu („Akt br. 99/2010“), koji je islandski parlament donio 29. lipnja 2010. i koji je stupio na snagu 3. srpnja 2010., što je bilo uvjetovano odobrenjem Tijela i
 - (b) Uredba br. 985/2010 o poticajima za početna ulaganja na Islandu, koju je izdalo Ministarstvo industrije 25. studenoga 2010. („Uredba o poticajima“), a koja je sadržajno odgovarala nacrtu uredbe koji je Tijelu podnesen 27. rujna 2010. Uredba o poticajima dio je sekundarnog zakonodavstva na osnovi Akta br. 99/2010.
- (5) Ministarstvo industrije izdalo je 30. prosinca 2010. novu uredbu, Uredbu br. 1150/2010 („Dopunska uredba“) o izmjeni Uredbe o poticajima. U skladu s člankom 1. stavkom 3. Dijela I. Protokola 3., Tijelo je trebalo biti obaviješteno o donošenju Dopunske uredbe. Međutim, Tijelo o tome nije bilo obaviješteno.
- (6) U razdoblju od 2010. do 2013. islandska je država potpisala niz sporazuma za koje je smatrala da su obuhvaćeni Programom te da stoga ispunjavaju uvjete za dobivanje potpore u okviru tog Programa. Riječ je o su sljedećim sporazumima ⁽³⁾:
- (a) Dana 30. prosinca 2010. ministar industrije sklopio je u ime islandske vlade sporazum o ulaganju s društvima Becromal Iceland ehf. i Becromal Properties ehf. (sada društvo Krossaneseignir ehf.) (zajedno nazivana „Becromal“) te društvima Stokkur Energy ehf. i Becromal S.p.A. („Sporazum o ulaganju s društvom Becromal“).
 - (b) Dana 30. prosinca 2010. ministar industrije sklopio je u ime islandske Vlade sporazum o ulaganju s društvima Thorsil ehf., Timminco Ltd. i Stokkur Energy ehf. („Sporazum o ulaganju s društvom Thorsil“).
 - (c) Dana 17. veljače 2011. ministar industrije, energetike i turizma i ministar financija sklopili su u ime islandske Vlade sporazum o ulaganju s društvima Íslenska Kísilfélagið ehf., Tomahawk Development á Íslandi ehf. i GSM Enterprises LLC („Sporazum o ulaganju s društvom Kísilfélagið“).
 - (d) Dana 22. rujna 2011. ministar industrije, energetike i turizma sklopio je u ime islandske vlade sporazum o ulaganju s društvima Verne Real Estate II ehf. i Verne Holdings Ltd. („Sporazum o ulaganju s društvom Verne“).
 - (e) Dana 7. svibnja 2012. ministar industrije, energetike i turizma sklopio je u ime islandske vlade sporazum o ulaganju s društvom GMR Endurvinnslan ehf. („Sporazum o ulaganju s društvom GMR Endurvinnslan“).
 - (f) Dana 28. siječnja 2013. ministar industrije sklopio je u ime islandske Vlade sporazum o ulaganju s društvom Marmeti ehf. („Sporazum o ulaganju s društvom Marmeti“).

2. POSTUPAK

- (7) Islandske su vlasti 13. prosinca 2012., nakon rasprava koje su prethodile postupku obavješćivanja i u skladu s člankom 1. stavkom 3. Dijela I. Protokola 3., obavijestile Tijelo o nizu predloženih izmjena („prijavljene izmjene“) Akta br. 99/2010.
- (8) Tijekom preliminarne ispitivanja prijavljenih izmjena Tijelo je primijetilo da su provedene izmjene Uredbe o poticajima koje nisu prijavljene. Štoviše, daljnja je istraga pokazala da u sporazumima o ulaganju koji su potpisani u razdoblju 2010. – 2013., navodno u okviru Programa, postoje brojni mogući problemi u pogledu usklađenosti s pravom EGP-a.

⁽³⁾ Sporazumi o ulaganju javno su dostupni sukladno članku 21. stavku 4. Akta br. 99/2010 i dostupni su (od 4. ožujka 2013.) na engleskom i islandskom jeziku na: <http://stjornartidindi.is/AdvertList.aspx?ID=7F3926F3-992D-4211-903D-D4F28F1DC87A&view=2&value=ddc9274e-1111-44ac-9d52-5ffa832684fc>.

- (9) Odlukom br. 177/13/COL od 30. travnja 2013. Tijelo je otvorilo službenu istragu o Programu i sporazumima o ulaganju („Odluka o pokretanju postupka”) ⁽⁴⁾. Islandske vlasti i društvo Becromal podnijeli su svoje primjedbe na Odluku o pokretanju postupka ⁽⁵⁾. Dopisom od 10. listopada 2013. Tijelo je islandskim vlastima prosljedilo primjedbe koje je podnijelo društvo Becromal te ih je pozvalo da se očituju o tim primjedbama. Međutim, islandske vlasti nisu podnijele nikakva daljnja očitovanja.
- (10) Tijelo i predstavnici društva Becromal o tom su predmetu raspravljali i na sastanku u Bruxellesu 29. travnja 2014.

3. OPIS MJERA

3.1. *Pozadina*

- (11) Cilj Programa bio je poticanje početnog ulaganja i posljedično stvaranje radnih mjesta u nerazvijenim regijama na Islandu.
- (12) Ova se odluka odnosi na tri skupine mjera poduzetih na Islandu u vezi s Programom: i. prijavljene izmjene; ii. neprijavljene izmjene i iii. sporazumi o ulaganju. U Odluci o pokretanju postupka Tijelo je izrazilo sumnje u usklađenost tih mjera s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u te u pogledu toga jesu li potpore dodijeljene sukladno sporazumima o ulaganju dodijeljene u okviru područja primjene Programa kako je on odobren.

3.2. *Prijavljene izmjene Programa*

- (13) Islandska je Vlada 30. studenoga 2012. podnijela Parlamentu prijedlog zakona s prijedlogom za niz izmjena postojećeg Programa potpore. Islandske su vlasti 13. prosinca 2012. podnijele Tijelu obavijest o predloženim izmjenama. Islandski je parlament 13. ožujka 2013. odobrio prijedlog zakona u obliku Akta br. 25/2013., čije je stupanje na snagu bilo izričito uvjetovano odlukom Tijela o odobrenju tih izmjena. Prijavljene izmjene, kako su detaljnije opisane u Odluci o pokretanju postupka, ⁽⁶⁾ odnosile su se na:
- (a) ukidanje izravne dodjele bespovratnih sredstava;
 - (b) smanjenje stope poreza na dohodak trgovačkih društava na 18 %;
 - (c) ukidanje taksa;
 - (d) smanjenje porezne stope za općinsku imovinu za nove projekte ulaganja za 50 %;
 - (e) smanjenje općih troškova socijalnog osiguranja za nove projekte ulaganja za 50 %.
- (14) Ove izmjene nisu stupile na snagu prije isteka trajanja Programa.

3.3. *Neprijavljene izmjene Programa*

- (15) Islandska je Vlada uvela Dopunsku uredbu ubrzo nakon što je Tijelo odobrilo Program.
- (16) Dopunskom je uredbom izmijenjen velik broj odredbi Uredbe o poticajima, kojom su utvrđeni uvjeti dodjele potpore u skladu s Aktom br. 99/2010.

⁽⁴⁾ Dostupno na www.eftasurv.int.

⁽⁵⁾ Vidjeti odjeljak I.5. u nastavku.

⁽⁶⁾ Vidjeti uvodne izjave 14. i 15.

- (17) Prvo, donošenje Dopunske uredbe utjecalo je na primjenu ispitivanja učinka poticaja u okviru Programa, kako je utvrđeno u članku 3. Uredbe o poticajima, dodatnim upućivanjem na „poseban sporazum o ulaganju” sklopljen prije stupanja na snagu Akta br. 99/2010 ⁽⁷⁾. Kako je navedeno u Odluci o pokretanju postupka, Tijelo je u svjem preliminarnom očitovanju smatralo da to znači da se tom izmjenom omogućuje dodjela potpore projektima koji su započeti prije stupanja Programa na snagu.
- (18) Drugo, Dopunskom je uredbom izmijenjen članak 8. Uredbe o poticajima upućivanjem na najveći mogući primjenjivi porez na dobit „[...] u skladu s posebnim sporazumom o ulaganju prije stupanja Akta na snagu” ⁽⁸⁾. Tijelo je u Odluci o pokretanju postupka iznijelo preliminarno mišljenje da je ova izmjena također unijeta kako bi se omogućila retroaktivna primjena Programa uporabom stope poreza na dobit primjenjive prije početka provedbe Programa.
- (19) Treće, Dopunskom je uredbom izmijenjen članak 20. Uredbe o poticajima. Ova je izmjena utjecala na datum za izračun najduljeg mogućeg trajanja prava na porezno izuzeće u okviru Programa ⁽⁹⁾. Kako je tijelo navelo u Odluci o pokretanju postupka, ovo je uvedeno kako bi se omogućilo najdulje moguće trajanje poreznog izuzeća od datuma potpisa sporazuma prije stupanja Programa na snagu 2010.

3.4. Sporazumi o ulaganju

- (20) Islandske su vlasti dostavile Tijelu primjerke šest sporazuma o ulaganju navedenih u nastavku:

	Datum	Sporazum	Projekt
1	30. prosinca 2010.	Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal	Postrojenje za proizvodnju anodizirane aluminijske folije u gradu Akureyri
2	30. prosinca 2010.	Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil	Proizvodnja silicija u Þorlákshöfnu u općini Ölfus
3	17. veljače 2011.	Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið	Proizvodnja silicija u Helguvíku u općini Reykjanesbær

- ⁽⁷⁾ Prijevod Tijela; tekst koji je dodan Dopunskom uredbom podcrtan je:

„Članak 3. – Uvjeti za dodjelu potpore:

U procjeni prava na dodjelu potpore za nove projekte ulaganja u skladu s Aktom br. 99/2010 ocjenjuje se jesu li ispunjeni sljedeći kumulativni kriteriji: [...]

(c) potencijalni projekt ulaganja nije započet prije potpisivanja sporazuma u skladu s člankom 20. ili u skladu s posebnim sporazumom o ulaganju prije stupanja Akta na snagu te je dokazano da je dodjela potpore preduvjet za provedbu projekta na Islandu.”

- ⁽⁸⁾ Prijevod Tijela; tekst koji je dodan Dopunskom uredbom podcrtan je:

„Članak 8. – Potpora u vezi s porezima i bilo kakvim drugim pristojbama:

Regionalna potpora u skladu s Aktom br. 99/2010 može se dodjeljivati s pomoću poreznih olakšica ili smanjenja drugih javnih pristojbi koje se odnose na dotične projekte ulaganja.

Trgovačko društvo koje je osnovano u svrhe početnog ulaganja, a koje ispunjava kumulativne kriterije utvrđene u Aktu br. 99/2010 i ovoj Uredbi, ima pravo na sljedeća porezna izuzeća:

1. Porezna stopa na dohodak trgovačkog društva u razdoblju propisanom u članku 3. ne prelazi poreznu stopu na dohodak koja je na snazi u vrijeme sklapanja sporazuma o ulaganju u skladu s člankom 20. ili u skladu s posebnim sporazumom o ulaganju prije stupanja Akta na snagu.”

- ⁽⁹⁾ Prijevod Tijela; tekst koji je dodan Dopunskom uredbom podcrtan je:

„Članak 20. – Sporazum o dodjeli potpore:

Ako podnositelj zahtjeva prihvati ministrovu ponudu o sklapanju sporazuma o potpori, taj sporazum o dodjeli potpore za projekt ulaganja potpisuju podnositelj zahtjeva i ministar u ime nacionalnih tijela vlasti i, kada je to primjenjivo, lokalnih tijela vlasti.

Trajanje sporazuma o dodjeli potpore u skladu sa stavkom 1. ne prelazi 13 godina od datuma njegova potpisivanja, uzimajući u obzir poseban sporazum o ulaganju ako je takav sporazum prethodno sklopljen u vezi s projektom. Potpora dodijeljena na osnovi članka 9. Akta br. 99/2010 primjenjiva je 10 godina od datuma nastanka odgovarajuće porezne obveze ili obveze plaćanja odgovarajućih davanja u skladu s člankom 9. stavkom 2. Akta br. 99/2010, međutim, to razdoblje ne prelazi razdoblje od 13 godina od potpisivanja sporazuma o dodjeli potpore, uzimajući u obzir poseban sporazum o ulaganju ako je takav sporazum prethodno sklopljen u vezi s projektom. Sporazumom se propisuje trenutna neto vrijednost ukupne procijenjene državne potpore koja se dodjeljuje u razdoblju trajanja sporazuma o ulaganju. Sporazum o ulaganju koji je stupio na snagu u skladu s Aktom br. 99/2010 objavljuje se u odjeljku B Službenog lista.”

	Datum	Sporazum	Projekt
4	27. rujna 2011.	Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne	Podatkovni centar u općini Reykjanesbær
5	7. svibnja 2012.	Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan	Postrojenje za reciklažu čelika u Grundartangiju u općini Hvalfjarðarsveit
6	28. siječnja 2013.	Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti	Tvornica riba u gradu Sandgerði

4. OSNOVE ZA POKRETANJE SLUŽBENOG POSTUPKA ISTRAGE

- (21) U pogledu prijavljenih izmjena utvrđenih u Aktu br. 25/2013, preliminarno mišljenje Tijela u Odluci o pokretanju postupka jest da se prijavljene izmjene trebaju smatrati novom potporom kako je određeno u članku 1. točki (c). Dijela II. Protokola 3. Nadalje, te se izmjene ne mogu smatrati izmjenama odjeljivima od izvornog Programa. Stoga je Tijelo zauzelo stajalište da se cijeli Program treba shvaćati kao nova potpora koja zahtijeva novo odobrenje prije provedbe ⁽¹⁰⁾.
- (22) U pogledu neprijavljenih izmjena koje su stupile na snagu Dopunskom uredbom, preliminarno stajalište Tijela jest da su one nepovoljno utjecale na zahtjeve u pogledu učinka poticaja utvrđene u izvornom Programu proširenjem područja primjene Programa izvan granica onoga što je Tijelo odobrilo Odlukom br. 390/10/COL. Osobito se čini da se Dopunskom uredbom omogućilo da se potpora dodjeljuje projektima započetima prije stupanja Programa na snagu.
- (23) Tijelo je stoga zauzelo preliminarno stajalište da bi neprijavljene izmjene mogle utjecati na procjenu Programa koju je Tijelo provelo kada ga je prvobitno odobrilo. Konkretno, izmjenama bi se preinčila procjena učinka poticaja Tijela, koja je središnji element u ocjenjivanju usklađenosti regionalne potpore s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o EGP-u. Tijelo je stoga zauzelo preliminarno stajalište da bi cijeli Program, kako je izmijenjen Dopunskom uredbom, trebao predstavljati novu potporu u skladu s Protokolom 3. člankom 1. Dijela II. ⁽¹¹⁾.
- (24) U svrhu pregleda primjene učinka poticaja, Tijelo je u Odluci o pokretanju postupka ispitalo kako se Program primjenjivao otkad je stupio na snagu 2010 ⁽¹²⁾. U tom su kontekstu islandske vlasti dostavile Tijelu detaljnije informacije o sporazumima o ulaganju koje su sklopile, prema njihovu mišljenju, na osnovi Programa.
- (25) U pogledu primjene Programa, Tijelo je nakon ispitivanja sporazumâ o ulaganju izrazilo sumnje u to je li primjena Programa bila u skladu s odobrenim Programom. Navelo je da posebno sumnja u to jesu li odredbe i mehanizmi u okviru Programa bili dovoljno jasni da osiguraju da je potpora u dovoljnoj mjeri ograničena i razmjerna kako bi se osiguralo da ispunjava ciljeve regionalne potpore te da umjesto toga ne predstavlja oblik operativne potpore ⁽¹³⁾.
- (26) Tijelo je nadalje izrazilo sumnje u usklađenost Dopunske uredbe s pravom EGP-a s obzirom na to da se čini da ta uredba omogućuje retroaktivnu primjenu Programa u pogledu stope poreza na dobit te najdulje moguće trajanje izuzeća od poreza kojim su obuhvaćeni i sporazumi sklopljeni prije stupanja Programa na snagu ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁰⁾ Vidjeti uvodne izjave 42. do 46.

⁽¹¹⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 50.

⁽¹²⁾ Vidjeti odjeljak 4.2.1.

⁽¹³⁾ Vidjeti uvodne izjave 59. do 70.

⁽¹⁴⁾ Vidjeti uvodne izjave 72. do 83.

- (27) Tijelo je stoga izrazilo sumnje u to može li se ili ne Program, kako se primjenjivao i kako je izmijenjen Dopunskom uredbom i Aktom br. 25/2013, smatrati usklađenim s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u ⁽¹⁵⁾.
- (28) Naposljetku, što se tiče sporazumâ o ulaganju, Tijelo je izrazilo sumnje u to je li potpora na temelju tih sporazuma dodijeljena u okviru područja primjene Programa i može li se ta potpora smatrati usklađenom s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u ⁽¹⁶⁾.

5. PRIMJEDBE KOJE JE ZAPRIMILO TIJELO

- (29) Dopisom od 8. srpnja 2013. islandske su vlasti dostavile primjedbe na Odluku o pokretanju postupka Tijela. Islandske su vlasti također dostavile primjerke:
- (a) sporazuma o ulaganju između islandske države i trgovačkog društva Becromal sklopljenog 7. srpnja 2009.,
 - (b) sporazuma o ulaganju između islandske države i trgovačkog društva Kísilfélagið sklopljenog 29. svibnja 2009.,
 - (c) sporazuma o ulaganju između islandske države i trgovačkog društva Verne sklopljenog 29. svibnja 2009.,
 - (d) videozapisa televizijskog kanala Ríkisútvarpið (islandska nacionalna radiotelevizijska mreža) od 4. svibnja 2012. o statusu projekta trgovačkog društva Kísilfélagið.
- (30) Tijelo je 3. listopada 2013. zaprimilo primjedbe od trgovačkog društva Becromal. Trgovačko društvo Becromal također je dostavilo dopis ministra industrije koji je tu funkciju obnašao od 24. svibnja 2007. do 10. svibnja 2009., primjerke prepiske e-poštom sa službenicima Ministarstva industrije i poslovni plan iz 2007. Štoviše, na zahtjev trgovačkog društva Becromal u Bruxellesu je 29. travnja 2014. održan sastanak kako bi se raspravilo o slučaju i preliminarnim nalazima Tijela.
- (31) Tijelo nije zaprimilo primjedbe od ostalih navodnih korisnika potpore (tj. trgovačkih društava Verne, Marmeti, Íslenska Kísilfélagið, Endurvinnslan i Thorsil).

5.1. *Primjedbe islandskih vlasti*

- (32) Islandske su vlasti podnijele primjedbe o Dopunskoj uredbi i pojedinim sporazumima o ulaganju.
- (33) Islandske su vlasti izrazile svoje žaljenje u pogledu toga što nijedan od sporazuma o ulaganju nije uključivao upućivanje na trenutačnu neto vrijednost dodijeljene potpore i činjenice da su se samo dva od šest sporazuma o ulaganju (Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal i Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne) odnosila na troškove ulaganja dotičnih projekata kako se zahtijevalo u skladu s odobrenim Programom. Islandske su se vlasti obvezale da će provesti propisnu izmjenu sporazuma i u njih unijeti odgovarajuće informacije.
- (34) Štoviše, islandske su vlasti navele da poštuju preliminarno mišljenje Tijela o tome da određene odredbe u sporazumima o ulaganju s trgovačkim društvima Kísilfélagið, Thorsil i GMR Endurvinnslan, koje osiguravaju opsežnije poticaje od onih osiguranih u skladu s Aktom br. 99/2010 te mogućnost proširenja početnog propisanog razdoblja trajanja potpore od 10 ili 13 godina, nisu usklađene s odobrenim Programom. Islandske su se vlasti u skladu s tim obvezale da će provesti izmjenu predmetnih sporazuma o ulaganju i izbrisati te odredbe (vidjeti odjeljak II. 5. u nastavku).

5.1.1. **Dopunska uredba**

- (35) U pogledu procjene Tijela o neprijavljenim izmjenama Programa u Odluci o pokretanju postupka, koje su stavljene na snagu Dopunskom uredbom, islandske su vlasti dostavile niz primjedaba i podnesaka.

⁽¹⁵⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 85.

⁽¹⁶⁾ Vidjeti uvodne izjave 160. do 163.

- (36) Islandske su vlasti u podnescima navele da se upućivanje na „poseban sporazum o ulaganju” (dodano u članke 3., 8. i 20. Uredbe o poticajima Dopunskom uredbom) odnosi samo na pripremu određenog projekta ulaganja u okviru koje je u svakom slučaju bilo potrebno ispuniti kriterije u pogledu učinka poticaja iz Uredbe o poticajima, kako je izmijenjena Dopunskom uredbom.
- (37) Tijelo je u svojoj Odluci o pokretanju postupka navelo da se čini kako su trgovačka društva Becromal, Kísilfélagið i Verne potpisala dotične sporazume prije stupanja Programa na snagu.
- (38) U tom su pogledu islandske vlasti ustanovile da se izmjene Programa uvedene Dopunskom uredbom odnose samo na jedan poseban sporazum o ulaganju: sporazum s trgovačkim društvom Becromal prije sklapanja Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal 30. prosinca 2010. Islandske su vlasti u podnescima navele da je jedina svrha ili učinak tih izmjena bila prilagodba projektu trgovačkog društva Becromal. Štoviše, navele su da u skladu s izmjenama uvedenima Dopunskom uredbom nije potpisan niti će biti potpisan nijedan drugi poseban sporazum o ulaganju.
- (39) Islandske su vlasti sukladno tomu u podnescima navele da Dopunska uredba nema učinka na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið. Navele su da se mjerodavne odredbe Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið razlikuju od sporazuma o ulaganju koji je sklopljen između Islanda i trgovačkog društva Kísilfélagið 29. svibnja 2009., a koji se odnosio na izuzeća od Pravila o deviznom poslovanju. U skladu s tim islandske su vlasti zauzele stajalište da se prethodni sporazum ne može smatrati „posebnim sporazumom o ulaganju” u smislu Dopunske uredbe. Islandske su vlasti u tom pogledu dodale da radovi na projektu za koji je predviđena potpora u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið nisu bili započeli u vrijeme pisanja podneska.
- (40) Slično tomu, islandske su vlasti navele da Dopunska uredba nema učinka na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, i to na osnovi toga što prethodno nije potpisan nikakav sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne. Prema navodima islandskih vlasti, nacrt sporazuma o ulaganju parafiran je (no ne i potpisan) 23. listopada 2009. Stoga su islandske vlasti utvrdile da nije postojao prethodno sklopljeni sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne koji bi se mogao smatrati „posebnim sporazumom o ulaganju” u smislu Dopunske uredbe.

5.1.2. Sporazumi o ulaganju

- (41) Tijelo je u svojoj Odluci o pokretanju postupka izrazilo sumnje u pogledu toga jesu li sporazumi o ulaganju s trgovačkim društvima Verne i Becromal bili usklađeni sa zahtjevima Programa, s obzirom na to da se čini kako su radovi na tim dvama projektima započeli prije stupanja Programa na snagu 2010. Štoviše, Tijelo je izrazilo sumnje u to je li Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið ispunjavao potrebne kriterije u pogledu učinka poticaja. Međutim, Tijelo je također naglasilo da u tom trenutku nije raspolagalo dovoljnim informacijama o statusu tog projekta.
- (42) Islandske su vlasti u svojem odgovoru navele sljedeće:
- građevinski radovi u okviru projekta trgovačkog društva Becromal započeti su nakon sklapanja sporazuma o ulaganju 29. svibnja 2009., prije sklapanja Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal (zaključenog 30. prosinca 2010.),
 - projekt trgovačkog društva Kísilfélagið nije započet u trenutku kada su islandske vlasti poslale Tijelu svoje primjedbe, sporazum potpisan 29. svibnja 2009. odnosi se na izuzimanje od valutnih ograničenja i nema utjecaja na primjenu učinka poticaja,
 - također ne postoji poveznica između Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne od 27. rujna 2011. i nacrta sporazuma od 23. listopada 2009., o kojem je Tijelo obaviješteno, no koji je kasnije povučen.
- (43) Nadalje, islandske vlasti tvrde da su svi sporazumi o ulaganju, osim Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal, obuhvaćeni područjem djelovanja odobrenog Programa (a ne kako je izmijenjeno

Dopunskom uredbom) u pogledu odredbi članka 8. Uredbe o poticajima (o potpori u vezi s porezima i drugim pristojbama). U tu su svrhu u podnescima navele da su izmjene uvedene Dopunskom uredbom, koje omogućuju primjenu stope poreza na dobit koja je bila primjenjiva prije početka provedbe Programa, donesene samo za potrebe obuhvaćanja posebnog sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal.

- (44) Prema navodima islandskih vlasti, svi su projekti podlijevali pregledu koji provodi Odbor za poticaje, a koji uključuje predstavnike koje imenuju Ministarstvo financija i Ministarstvo industrije i inovacija. Odbor je vršio procjenu svakog projekta u pogledu toga ispunjava li kriterije prihvatljivosti utvrđene u Aktu 99/2010 i Uredbi o poticajima. Štoviše, prema navodima islandskih vlasti, agencija „Ulaganje u Island” provela je analizu troškova i koristi za svaki projekt prije zaključivanja svakog sporazuma. ⁽¹⁷⁾.
- (45) Islandske vlasti smatraju da iako se u sporazumima o ulaganju s trgovačkim društvima Kísilfélagið, Thorsil, GMR Endurvinnslan i Marmeti ne navode izričito troškovi ulaganja dotičnih projekata i izjava o ukupnim razmjerima i gornjoj granici potpore, ti sporazumi ipak podliježu strogim obvezama u okviru praćenja radi osiguravanja propisne uporabe poticaja osiguranih sporazumima. U sporazumima se također propisuje sljedeće: „ako se otkrije da poticaji osigurani ovim Sporazumom premašuju dopuštene razine iz Akta br. 99/2010 ili Sporazuma, od poduzeća će se potraživati premašeni iznos, a daljnja će dodjela poticaja biti prekinuta” ⁽¹⁸⁾. Stoga islandske vlasti smatraju da potpora dodijeljena na osnovi tih sporazuma nikada ne bi mogla prelaziti razine potpore dopuštene u okviru Programa.
- (46) U pogledu Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal, stajalište je islandskih vlasti da trgovačko društvo Becromal nije donosilo nikakve obvezujuće odluke o ulaganju prije stupanja Programa na snagu. Štoviše, trgovačko društvo Becromal još nije donijelo nikakve odluke o ulaganju u [...]. U slučaju da trgovačko društvo Becromal odluči nastaviti s ulaganjem u [...], na osnovi neovisne procjene i zasebne odluke trgovačkog društva, islandske vlasti smatraju da bi to ulaganje ispunjavalo uvjete za potporu u okviru Programa, pod uvjetom da su zadovoljeni svi potrebni uvjeti.
- (47) U pogledu Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, islandske su vlasti izrazile stajalište da je trgovačkom društvu Verne bilo u interesu da se projekt iz navedenog sporazuma uključi u Program s obzirom na odluku tog društva o povlačenju iz izvornog projekta izgradnje podatkovnog centra i obustavi svih građevinskih radova zbog financijske krize.
- (48) Štoviše, islandske su vlasti utvrdile da se Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne odnosi na novi projekt koji nije povezan s izvornim projektom (koji nije aktualan od prosinca 2009.). Navele su da taj novi sporazum ima različita ugovorna obilježja:
- (a) stranke su različite;
 - (b) u novi subjekt koji je osnovan radi uporabe prednosti Programa uloženi su novi kapitali;
 - (c) potencijalna je razina ulaganja manja;
 - (d) tiče se izgradnje novog prostora i infrastrukture za podatkovni centar;
 - (e) strane nisu izuzete od pravnih obveza kao što su ograničenja u pogledu kontrole kapitala, industrijske pristojbe, pristojbe za povezivanje ulica s lokacijom itd.; i
 - (f) njime se nameću dodatne obveze u pogledu prijenosa dionica.
- (49) Islandske su vlasti također utvrdile da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne od 27. rujna 2011. obuhvaća manje područje djelovanja u odnosu na sporazum iz 2009. u pogledu uporabe prednosti državne potpore koju osigurava. Na primjer, porez na dohodak koji se plaća u okviru tog sporazuma ima fiksnu stopu od 20 % u odnosu na stopu od 15 % iz sporazuma iz 2009. Štoviše, sporazum traje 13 godina (a ne 20 godina) te su njime proširene nadzorne ovlasti islandskih vlasti.

⁽¹⁷⁾ Agencija „Ulaganje u Island” vladina je agencija koja stranim ulagačima pruža informacije o ulagačkim mogućnostima i poslovnim okruženju na Islandu. Agencija „Ulaganje u Island” također prikuplja podatke o poslovnim okruženju na Islandu, organizira obilaske i sastanke s potencijalnim ulagačima, lobira za poboljšanje uvjeta za strane ulagače i utječe na odluke zakonodavnog tijela. Agencija ulaganje u Island osnovana je Aktom br. 38/2010 – Aktom o promicanju Islanda. Više informacija dostupno je na internetu na: <http://www.invest.is/>.

⁽¹⁸⁾ Vidjeti članak 22.5. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið, članak 21.5. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil, članak 22.5. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan i članak 20.5. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti.

- (50) Islandske su vlasti u skladu s tim zauzele stajalište da je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne u cijelosti usklađen s uvjetima Programa.

5.1.3. Prijavljene izmjene

- (51) Stajalište islandskih vlasti u pogledu prijavljenih izmjena Programa koje su uslijedile nakon usvajanja Akta br. 25/2013 jest da se one ne bi trebale smatrati dijelom Programa dok ih Tijelo ne odobri. Međutim, budući da Tijelo nije odobrilo prijavljene izmjene prije isteka trajanja Programa u cjelini, one nisu stupile na snagu.

5.1.4. Predložene mjere

- (52) U pogledu Dopunske uredbe islandske su vlasti izrazile spremnost da je povuku i ponište s trenutačnim učinkom.
- (53) Islandske su vlasti predložile sljedeće:
- (a) U sporazume o ulaganju i sve buduće sporazume unijet će se projekcije izračuna analize troškova i koristi agencije „Ulaganje u Island”.
 - (b) Provest će se izmjena sporazuma o ulaganju i svih budućih sporazuma tako da se u njih unesu informacije o ukupnoj gornjoj granici prihvatljivih troškova ulaganja.
 - (c) Odredba iz sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvima Kísilfélagið, Verne, GMR Endurvinnslan i Marmeti, prema kojoj korisnici, „u slučaju izmjena Akta br. 99/2010 za koje poduzeće smatra da mu osiguravaju dodatne poticaje u odnosu na one već propisane Aktom”, imaju pravo na izmjenu svojih sporazuma o ulaganju i osiguravanje „novih poticaja koji stupaju na snagu od datuma potpisivanja izmijenjenog sporazuma”, bit će izbrisana.
 - (d) Klausula unesena u sporazume o ulaganju s trgovačkim društvima Becromal i Thorsil koja pruža mogućnost produljenja razdoblja trajanja potpore na razdoblje koje prelazi najdulje moguće trajanje predviđeno u Programu bit će izbrisana.

5.2. Primjedbe trgovačkog društva Becromal

- (54) Tvrtka Becromal utvrdila je da je njezin sporazum o ulaganju usklađen s načelima sukladnosti regionalne potpore u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o EGP-u, kao i s odredbama smjernica Tijela o kriterijima za detaljno ocjenjivanje regionalne potpore velikim projektima ulaganja („Smjernice o velikim projektima ulaganja”) ⁽¹⁹⁾. Stoviše, ona u svojim podnescima navodi da su poticaji za ulaganje dodijeljeni tvrtki Becromal u skladu s poticajima predviđenima u Programu.
- (55) Konkretno, trgovačko društvo Becromal navelo je da mjere potpore imaju pozitivne učinke: povećanje gospodarskog rasta, stvaranje radnih mjesta (izravno i neizravno), povećanje potrebe za obukom radi stjecanja određenih vještina i udruživanje.
- (56) Trgovačko društvo Becromal također smatra da je državna potpora bila odgovarajući instrument za stvaranje stabilnoga gospodarskog okruženja na Islandu i jačanje stranih ulaganja.
- (57) U pogledu učinka poticaja, trgovačko društvo Becromal ne slaže se s upućivanjem Tijela na presudu u predmetu *Kronoply* u Odluci o pokretanju postupka, na osnovi koje Tijelo tvrdi da svoje ocjenjivanje učinka poticaja može temeljiti na okolnostima kronološke prirode ⁽²⁰⁾. Taj se predmet, tvrdi trgovačko društvo Becromal, odnosio na tumačenje prethodnih Smjernica o regionalnoj potpori iz 1998., a otada se ispitivanje državne potpore izmijenilo

⁽¹⁹⁾ Dostupno na: <http://www.eftasurv.int/media/state-aid-guidelines/Part-III—Criteria-for-an-In-depth-Assessment-of-Regional-Aid-to-Large-Investment-Projects.pdf>.

⁽²⁰⁾ Predmet T-162/06 *Kronoply* [2009.] ECR II-1, stavak 101.

uvođenjem poboljšanih gospodarskih analiza ⁽²¹⁾. Tijelo stoga prilikom ocjenjivanja učinka poticaja potpore treba ocjenjivati i ekonomsku prirodu potpore (tj. treba ocijeniti je li ona pridonijela promjeni ponašanja korisnika potpore) ⁽²²⁾.

- (58) Štoviše, trgovačko društvo Becromal zadržava stajalište da kupnja zemljišta i/ili izgradnja postrojenja nužno ne pretpostavlja donošenje odluke o ulaganju s obzirom na to da se takvo ulaganje može lako prodati u bilo koje doba. Umjesto toga, naručivanje opreme koja je posebno izrađena za određenu vrstu postrojenja treba predstavljati „početak rada” u smislu Smjernica o regionalnoj potpori (RAG). Prema navodima trgovačkog društva Becromal, građevinski radovi na postrojenju započeti su 2008., nakon što su islandske vlasti službeno ponudile sklapanje sporazuma o ulaganju. Međutim, prema stajalištu trgovačkog društva Becromal, specijalizirana oprema nije naručena sve do 2009. kada su već započeli pregovori o predsporazumu o ulaganju.
- (59) Nadalje, već je bilo provedeno ulaganje od oko 76 milijuna EUR u prvoj fazi projekta trgovačkog društva Becromal ⁽²³⁾. [...].
- (60) Trgovačko društvo Becromal također je dostavilo dopis prijašnjeg ministra industrije od 20. rujna 2013. u kojem potvrđuje da je Vlada bila suglasna sa zaključivanjem sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom 2007. te da je postupak sklapanja sporazuma započet 2008. Iako je nacrt sporazuma o ulaganju bio u izradi, odlučeno je, kao privremena mjera do dovršetka potpunog sporazuma, da se s trgovačkim društvom Becromal potpiše blaži oblik sporazuma o ulaganju koji trgovačkom društvu osigurava izuzimanje od kontrole kapitala.
- (61) Prema navodima trgovačkog društva Becromal, njegov zahtjev za zaključivanje potpunog sporazuma o ulaganju 2009. bio je odbijen. Prema stajalištu tog trgovačkog društva, islandske su vlasti odbijale zaključiti sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom sve dok se ne uspostavi program poticanja ulaganja. Štoviše, prema navodima trgovačkog društva Becromal, 2009. je potpisan predsporazum o ulaganju kako bi se trgovačkom društvu osiguralo izuzimanje od kontrole kapitala. Potpuni sporazum o ulaganju nije potpisan sve do 2010., i to zbog razvoja programa poticanja ulaganja i gospodarske krize.
- (62) Nadalje, trgovačko društvo Becromal utvrdilo je da pune prednosti poticaja u okviru sporazuma još nisu ostvarene. Prema dostupnim informacijama, islandske vlasti još nisu dodijelile potporu za usavršavanje, dok dosad primljena potpora u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal iznosi:

20 % smanjenja troškova socijalnog osiguranja	EUR [...]
Izuzeće od trošarina	EUR [...]
Smanjenje taksa	EUR [...]
Ukupno	EUR [...]

- (63) Trgovačko društvo Becromal nadalje je navelo da mjere potpore ne utječu na trgovinu u okviru EGP-a jer je tržište za anodizirane folije koje se upotrebljavaju u aluminijским elektrolitskim kondenzatorima svjetsko tržište, a najveći su konkurenti trgovačkog društva iz [...].

II. OCJENJIVANJE

1. PODRUČJE PRIMJENE OCJENJIVANJA

- (64) U svjetlu informacija dobivenih tijekom službenog postupka istrage Tijelo smatra prikladnim ograničiti područje primjene svojeg ocjenjivanja.

⁽²¹⁾ Spojeni predmeti od C-630/11 P do 633/11 PHGA *Srl* ECLI:EU:C:2013:387.

⁽²²⁾ Kako je citirano u podnesku trgovačkog društva Becromal: „Stoga kupnja zemljišta i/ili izgradnja postrojenja nužno ne pretpostavlja donošenje odluke o ulaganju. Takvo se ulaganje može lako prodati u bilo koje doba. Međutim, naručivanje opreme koja je posebno izrađena za određenu vrstu postrojenja predstavlja početak rada” (str. 10.).

⁽²³⁾ Dodatan opis projekta trgovačkog društva Becromal može se pronaći u odjeljku II.4. u nastavku.

1.1. *Istek trajanja Programa*

- (65) Trajanje Programa, kako je odobren Odlukom br. 390/10/COL, isteklo je 31. prosinca 2013.
- (66) Prijavljene izmjene Programa (utvrđene Aktom br. 25/2013) nisu stupile na snagu jer ih Tijelo nije odobrilo prije isteka trajanja samog Programa. Iz toga slijedi da prijavljene izmjene nisu pogodovala nijednom od trgovačkih društava koja su već potpisala sporazum o ulaganju s islandskim vlastima.
- (67) Činjenica da je trajanje Programa isteklo znači da se u okviru njega više neće zaključiti nijedan sporazum o ulaganju.
- (68) Tijelo stoga smatra da više ne postoji potreba za službenim postupkom istrage Programa koji je pokrenut u skladu s člankom 1. Odluke o pokretanju postupka. U skladu s tim Tijelo zatvara istragu o samom Programu, osim u pogledu izmjena donesenih Dopunskom uredbom.
- (69) U pogledu izmjena donesenih Dopunskom uredbom (o primjeni učinka poticaja u okviru Programa, najvišeg mogućeg primjenjivog poreza na dobit i datuma za izračun najduljeg mogućeg trajanja izuzeća od poreza dopuštenih u okviru Programa), Tijelo će provesti ocjenjivanje i. izmjena u pogledu toga čine li one državnu potporu i, ako je to slučaj, ii. prirodu mjera postojeće potpore.

1.2. *Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti*

- (70) Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti odnosio se na izgradnju i rad tvornice za preradu ribe u Sandgerðiju. Djelatnosti trgovačkog društva Marmeti uključivale su soljenje i sušenje plodova mora. Trgovačko društvo Marmeti osnovano je 2012., a s radom je započelo u veljači 2013. Trgovačko društvo poslovalo je 8 mjeseci, a 18. veljače 2014. proglasilo je stečaj.
- (71) Kako bi odredbe o državnoj potpori iz članaka od 61. do 63. Sporazuma o EGP-u bile primjenjive, potpora mora biti dodijeljena poduzećima koja su uključena u proizvodnju proizvoda obuhvaćenih Sporazumom o EGP-u. Članak 8. stavak 3. Sporazuma o EGP-u glasi:

„Ako nije drukčije određeno, odredbe ovog Sporazuma primjenjuju se samo na:

- (a) proizvode iz poglavlja od 25. do 97. Harmoniziranog sustava nazivlja i brojčanog označavanja robe, isključujući proizvode nabrojene u Protokolu 2.;
- b) proizvode određene Protokolom 3. podložno posebnim dogovorima navedenima u tom protokolu.”
- (72) Stoga je člankom 8. stavkom 3. Sporazuma o EGP-u materijalno područje primjene Sporazuma o EGP-u ograničeno na prethodno navedene proizvode, osim u slučaju kada je drukčije navedeno u Sporazumu o EGP-u. Riba i riblji proizvodi, ako nisu obuhvaćeni poglavljima od 25. do 97. Harmoniziranog sustava nazivlja i brojčanog označavanja roba (HS) ili navedeni u Protokolu 3., nisu obuhvaćeni općim područjem primjene Sporazuma o EGP-u. Iako se člankom 4. Protokola 9. Sporazuma o EGP-u osigurava da će svaka potpora „[...] iz državnih sredstava dodijeljena sektoru ribarstva koja narušava tržišno natjecanje biti ukinuta”, procjena u pogledu davanja državne potpore sektoru ribarstva nadležnost je ugovornih strana Sporazuma o EGP-u ⁽²⁴⁾.
- (73) Tijelo je zaključilo da su proizvodi koje proizvodi trgovačko društvo Marmeti obuhvaćeni poglavljima 3., 5., 15., 16. i 23. Harmoniziranog sustava nazivlja i označavanja roba (HS) te da stoga nisu dio proizvoda obuhvaćenih Sporazumom o EGP-u. Tijelo stoga nema nadležnosti za ocjenjivanje moguće potpore dodijeljene u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti.
- (74) U svjetlu prethodno navedenoga, Tijelo zatvara istragu o Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti.

⁽²⁴⁾ Dodatne analize proizvoda obuhvaćenih Sporazumom o EGP-u i nadležnosti Tijela u području davanja državne potpore mogu se pronaći u Odluci Nadzornog tijela EFTA-e 176/05/COL o navodnoj državnoj potpori sektoru ribarstva, koja je dostupna na internetu na: <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=10276&1=1>.

1.3. Zaključak

- (75) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo će svoje ocjenjivanje ograničiti na izmjene Programa unesene Dopunskom uredbom te na utjecaj tih izmjena na sporazume o ulaganju koji su potpisani s trgovačkim društvima Becromal, Kísilfélagið, Verne, Thorsil i GMR Endurvinnslan („pet sporazuma o ulaganju”).

2. POSTOJANJE DRŽAVNE POTPORE

2.1. Državna potpora u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u

- (76) Članak 61. stavak 1. Sporazuma o EGP-u glasi:

„Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom, svaka potpora koju dodjeljuju države članice EZ-a, države EFTA-e, ili koja se dodjeljuje s pomoću državnih sredstava u bilo kojem obliku, koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljanjem određenih poduzeća ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj nesukladna je s funkcioniranjem ovog Sporazuma u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među ugovornim stranama.”

- (77) U nastavku će Tijelo ocijeniti jesu li ispunjeni kriteriji za postojanje državne potpore u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u za i. Program kako je izmijenjen Dopunskom uredbom i ii. pet sporazuma o ulaganju.

2.2. Postojanje državnih sredstava

- (78) Kako bi se smatrale državnom potporom, olakšice mora dodijeliti država ili one moraju biti dodijeljene s pomoću državnih sredstava. Za potrebe razumijevanja pravila o državnoj potpori, pojam „država” također obuhvaća regionalna i lokalna tijela ⁽²⁵⁾. Gubitak poreznih prihoda istovjetan je potrošnji državnih sredstava u obliku fiskalnih rashoda te se državna potpora može jednako osigurati poreznim odredbama zakonodavne, regulatorne ili administrativne prirode i kroz praksu poreznih vlasti ⁽²⁶⁾. Smanjenje porezne osnovice ili potpuno ili djelomično smanjenje iznosa poreza, pristojbi ili naknada uključuje gubitak prihoda i stoga je istovjetno potrošnji državnih sredstava u obliku fiskalnih rashoda.

2.2.1. Program kako je izmijenjen Dopunskom uredbom

- (79) Tijelo je u Odluci br. 390/10/COL zaključilo da je Program predstavljao prijenos državnih sredstava. Taj se zaključak ne mijenja izmjenama koje donosi Dopunska uredba.

2.2.2. Pet sporazuma o ulaganju

- (80) Konkretno, u pet sporazuma o ulaganju bila su uključena sljedeća izuzeća od poreza i naknada:
- (a) Najviša moguća plativa stopa poreza na dohodak za trgovačko društvo koje ulaže u dotični projekt bila je fiksna po stopi primjenjivoj u vrijeme potpisivanja sporazuma između trgovačkog društva i Ministarstva industrije.
 - (b) Osigurana su izuzeća od pravila o amortizaciji:
 - i. amortizacija imovine bez ostatka vrijednosti, umjesto zakonskog poreza na dohodak od 10 % predviđenoga Aktom br. 90/2003 i
 - ii. korisnik može, u godini kada se aktivira imovina, odlučiti amortizirati tu imovinu s razmjernim čimbenikom godišnje amortizacije, umjesto amortizacije pune godine kako se zahtijeva u skladu s člankom 34. Akta 90/2003.

⁽²⁵⁾ Predmet 248/84 Njemačka protiv Komisije [1987.] ECR 4013, stavak 17.

⁽²⁶⁾ Vidjeti stavak 3. Smjernica Tijela o poslovnom oporezivanju. Prodaja i zakup zemljišta države ispod tržišne vrijednosti bili su jedna od mjera potpore predviđenih Programom.

- (c) Izuzeća su osigurana u pogledu industrijskih troškova utvrđenih Aktom br. 134/1992 i tržišnih pristojbi utvrđenih Aktom br. 160/2002.
 - (d) Za takse za dokumente u vezi s ulaganjima utvrđena je fiksna stopa od 0,15 %, umjesto zakonom predviđene takse za dokumente u Aktu 36/1978.
 - (e) Izuzeća su osigurana u pogledu pristojbe za nadzor sigurnosti od električne struje, utvrđene u članku 14. stavku 1. točki 1., članku 14. stavku 1. točki 4. i članku 14. stavku 1. točki 5. Akta br. 146/1996.
 - (f) Utvrđena porezna stopa na općinsku imovinu bila je 30 % niža od najviše moguće stope propisane u poglavlju II. Akta br. 4/1995.
 - (g) Utvrđeni troškovi općeg socijalnog osiguranja bili su 20 % niži od onih propisanih u članku 2. stavku 3. Akta br. 113/1990.
 - (h) Izuzeća su osigurana u pogledu carinskih pristojbi u skladu s Aktom br. 88/2005 i trošarina u skladu s Aktom br. 97/1987.
- (81) Nadalje, u preambuli Sporazuma o ulaganju s tvrtkom Kísilfélagið navodi se sporazum između tvrtke Kísilfélagið, općine Reykjanesbær i tvrtke Harbour Fund Company o davanju dozvola i troškovima u vezi s projektom, uključujući načela o porezu na nekretnine i zakupu zemljišta ⁽²⁷⁾. Zakup zemljišta ili nekretnina ispod tržišne vrijednosti uključuje gubitak prihoda i stoga predstavlja prijenos državnih sredstava.
- (82) U skladu s prethodno navedenim, Tijelo zaključuje da su državna sredstva također uključena u pet sporazuma o ulaganju.

2.3. Stavljanje određenih poduzeća ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj

2.3.1. Program kako je izmijenjen Dopunskom uredbom

- (83) Tijelo je u Odluci br. 390/10/COL zaključilo da je Program selektivan zbog toga što samo poduzeća koja ulažu u određene regije na Islandu radi pomoći prema članku 61. stavku 3. točki (c) Sporazuma o EGP-u mogu primiti potporu na temelju navedenog članka. Na isti je način Tijelo zaključilo da bi se Programom omogućilo korisnicima da budu oslobođeni dijela troškova koje bi inače tijekom svojeg poslovanja morali sami snositi. Ti su troškovi uključivali plaćanje primjenjive stope poreza na dohodak trgovačkog društva u bilo kojem trenutku, standardnog poreza na općinsku imovinu i općih davanja za socijalno osiguranje.
- (84) Tijelo prihvaća argument islandskih vlasti prema kojem se izmjenama Programa koje donosi Dopunska uredba proširuju prednosti dodijeljene trgovačkom društvu Becromal u skladu s Programom. Izmjene koje donosi Dopunska uredba stoga čine selektivnu mjeru jer se odnose na jedno određeno trgovačko društvo.
- (85) Tijelo u skladu s tim zaključuje da se Dopunskom uredbom određena poduzeća i proizvodnja određene robe stavljaju u povoljniji položaj u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u.

2.3.2. Pet sporazuma o ulaganju

- (86) Slično tomu, korisnici pet sporazuma o ulaganju pojedinačna su trgovačka društva i stoga su mjere selektivne.
- (87) Definicija potpore šira je od definicije subvencije zbog toga što uključuje – osim ostvarivanja pozitivnih koristi, kao što su i same subvencije – državne mjere kojima se u različitim oblicima umanjuju troškovi koji su obično

⁽²⁷⁾ Prodaja i zakup zemljišta države ispod tržišne vrijednosti bili su jedna od mjera potpore predviđenih Programom. Vidjeti odjeljak I.2.5.2.6. i odjeljak I.2.5.3. Odluke br. 390/10/COL.

uključeni u proračun poduzeća i koje su stoga slične i imaju isti učinak, iako ne predstavljaju subvencije u strogom smislu te riječi ⁽²⁸⁾. U skladu s utvrđenom sudskom praksom, mjera kojom javne vlasti određenim poduzećima odobravaju izuzeće od poreza, iako to ne uključuje prijenos državnih sredstava, a što subjekte na koje se izuzeće od poreza primjenjuje stavlja u povoljniju financijsku situaciju od ostalih poreznih obveznika, predstavlja potporu koju dodjeljuje država ili koja se dodjeljuje s pomoću državnih sredstava ⁽²⁹⁾.

- (88) Na temelju pet sporazuma o ulaganju korisnicima se omogućilo da budu oslobođeni dijela troškova koje bi inače morali sami snositi tijekom svojeg poslovanja, kao što su plaćanje primjenjive stope poreza na dohodak trgovačkog društva u bilo kojem trenutku, standardnog poreza na općinsku imovinu i općih davanja za socijalno osiguranje.
- (89) Tijelo u skladu s tim zaključuje da se na temelju pet sporazuma o ulaganju određena poduzeća i proizvodnja određene robe stavljaju u povoljniji položaj u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u.

2.4. *Narušavanje tržišnog natjecanja i učinak na trgovinu između ugovornih stranaka*

- (90) U skladu s utvrđenom sudskom praksom, u svrhu svrstavanja nacionalne mjere kao državne potpore, nije potrebno dokazati da potpora ima stvaran učinak na trgovinu između ugovornih strana i da se tržišno natjecanje zapravo narušava, nego je samo potrebno ispitati može li ta potpora utjecati na trgovinu i narušiti tržišno natjecanje ⁽³⁰⁾.
- (91) Nadalje, ako se potporom koju dodjeljuje država članica EFTA-e jača položaj poduzeća u usporedbi s ostalim poduzećima koja se natječu u trgovini unutar EGP-a, mora se smatrati da ta potpora utječe na takvu trgovinu ⁽³¹⁾.

2.4.1. *Program kako je izmijenjen Dopunskom uredbom*

- (92) Tijelo je u Odluci 390/10/COL odlučilo da se Programom jača situacija u pogledu tržišnog natjecanja poduzeća kojima je pružena potpora u regijama koje zadovoljavaju uvjete, u usporedbi s njihovim stvarnim ili mogućim konkurentima na području EGP-a. Taj se zaključak ne mijenja izmjenama koje donosi Dopunska uredba.

2.4.2. *Pet sporazuma o ulaganju*

- (93) Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal jača se situacija u pogledu tržišnog natjecanja tog trgovačkog društva u odnosu na ostale proizvođače anodizirane aluminijske folije za elektrolitske kondenzatore. Kao što je potvrdilo trgovačko društvo Becromal, tržište za anodiziranu foliju koja se upotrebljava u elektrolitskim kondenzatorima svjetsko je tržište, a među klijentima trgovačkog društva Becromal jesu trgovačka društva u [...] i [...]. Stoga činjenica da su najveći konkurenti trgovačkog društva Becromal trgovačka društva iz [...] ne znači da ne postoji učinak na trgovinu na području EGP-a.
- (94) Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Verne jača se situacija u pogledu tržišnog natjecanja tog trgovačkog društva u odnosu na ostale podatkovne centre uspostavljene na Islandu. Nadalje, trgovačko društvo Verne upravlja veleprodajnim podatkovnim centrom u kojemu će usluge biti dostupne klijentima na području EGP-a i na svjetskom tržištu.
- (95) Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið jača se situacija u pogledu tržišnog natjecanja tog trgovačkog društva u odnosu na ostale proizvođače silicija metalurškog razreda i silicijske prašine. Tržište za silicij metalurškog razreda i silikonsku prašinu svjetsko je tržište.
- (96) Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil jača se situacija u pogledu tržišnog natjecanja tog trgovačkog društva u odnosu na ostale proizvođače silicija. Kao što je istaknuto u Preambuli Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil, projekt je među ostalim pokrenut kako bi se zadovoljila povećana potreba za silicijem u Europi i Sjevernoj Americi.

⁽²⁸⁾ Vidjeti posebno predmet C-143/99 *Adria-Wien Pipeline i Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* [2001.] ECR I-8365, stavak 38.; predmet C-501/00 *Španjolska protiv Komisije* [2004.] ECR I-6717, stavak 90. i predmet C-66/02 *Italija protiv Komisije* [2005.] ECR I-10901, stavak 77.

⁽²⁹⁾ U vezi s tim vidjeti predmet C-387/92 *Banco Exterior de España* [1994.] ECR I-877, stavak 14. i predmet C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze i ostali* [2006.] ECR I-289, stavak 132.

⁽³⁰⁾ *Cassa di Risparmio di Firenze*, stavak 140.

⁽³¹⁾ *Ibid*, stavak 141.

- (97) Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan jača se situacija u pogledu tržišnog natjecanja tog trgovačkog društva u odnosu na ostala trgovačka društva za reciklažu čelika i proizvođače čelika. Trgovačko društvo većinu svojih proizvoda namjerava izvoziti kupcima u području građevinske industrije ⁽³²⁾.
- (98) U skladu s tim Tijelo zaključuje da se na temelju pet sporazuma o ulaganju jača situacija u pogledu tržišnog natjecanja poduzeća kojima je pružena potpora u regijama koje zadovoljavaju uvjete, u usporedbi s njihovim stvarnim ili mogućim konkurentima na području EGP-a.

2.5. Zaključak

- (99) Na temelju prethodno navedenog Tijelo zaključuje da izmjene koje donosi Dopunska uredba i pet sporazuma o ulaganju čine državnu potporu u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u.

3. IZMJENE KOJE DONOSI DOPUNSKA UREDBA – NOVA MJERA POTPORE

3.1. Znatna izmjena Programa

- (100) U svojoj Odluci o pokretanju postupka Tijelo je izrazilo sumnje u vezi s tim je li potpora u skladu sa sporazumom o ulaganju dodijeljena u okviru područja primjene Programa, s obzirom na to da se činilo kako su na sporazume *prima facie* utjecale izmjene Programa koje donosi Dopunska uredba.
- (101) Na temelju članka 1. točke (c) Dijela II. Protokola 3. „izmjene postojeće potpore” trebalo bi smatrati novom potporom. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Odluke Tijela br. 195/04/COL o provedbenim odredbama na temelju članka 27. iz Dijela II. Protokola 3. („Provedbena odluka”), „[...]izmjena postojeće potpore jest bilo kakva promjena osim izmjena isključivo službene ili administrativne prirode koje ne mogu utjecati na ocjenjivanje sukladnosti mjere potpore sa zajedničkim tržištem”. Stoga izmjene koje se ne tiču same biti potpore nemaju utjecaja na način na koji bi se mjera trebala razvrstati.
- (102) Izmjenama koje donosi Dopunska uredba omogućuje se dodjela potpore za projekte na kojima su radovi započeli prije nego što je potpora dodijeljena, odnosno prije nego što je Program stupio na snagu.
- (103) Izmjenama koje donosi Dopunska uredba izmjenjuju se osnovna obilježja Programa. Točnije, uklonjen je zahtjev Programa za učinak poticaja. Taj je zahtjev predstavljao znatan dio ocjenjivanja sukladnosti mjera potpore dodijeljene u skladu s Programom kako je prvobitno odobren (kako je opisano u Odluci br. 390/10/COL).
- (104) U skladu s tim Tijelo smatra da izmjene Programa koje donosi Dopunska uredba čine znatnu izmjenu Programa kako je odobren.
- (105) S obzirom na to da bi na temelju članka 1. točke (c) Dijela II. Protokola 3. izmjene postojeće potpore trebalo smatrati novom potporom, postavlja se pitanje mora li se izmijenjena postojeća potpora razvrstati kao nova potpora ili samo njezine izmjene kao takve. U svojoj presudi u predmetu *Gibraltar* Prvostupanjski sud utvrdio je sljedeće:

„[...] Samo ako izmjena utječe na samu bit izvornog programa, taj program postaje nova mjera potpore. Pitanje o takvoj znatnoj izmjeni ne postavlja se ako je novi element jasno odjeljiv od početnog programa.” ⁽³³⁾

- (106) Stoga Tijelo mora ocijeniti jesu li izmjene koje donosi Dopunska uredba odjeljive od početnog Programa. Ako je to slučaj, izmjene same po sebi čine novu potporu i stoga se moraju ocijeniti s obzirom na članak 61. stavak 3. točku (c) i Smjernice Tijela o regionalnoj potpori za 2007. – 2013. („Smjernice iz 2007.”) ⁽³⁴⁾.

⁽³²⁾ Vidjeti http://www.mbl.is/vidskipti/frettir/2012/03/31/ny_verksmidja_opnud_i_byrjun_naesta_ars/.

⁽³³⁾ Spojeni predmeti T-195/01 i T-207/01 *Vlada Gibraltara protiv Komisije* [2002.] ECR II-2309, stavak 109.

⁽³⁴⁾ Dostupno na: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

3.2. *Izmjene odjeljive od Programa*

- (107) U skladu s utvrđenom sudskom praksom, izmjene postojećeg programa potpore kojima se program proširuje na novu kategoriju korisnika jasno su odjeljive od početnog programa s obzirom na to da primjena postojećeg programa potpore na novu kategoriju korisnika ne utječe na ocjenjivanje sukladnosti početnog programa ⁽³⁵⁾.
- (108) U izmijenjenom tekstu članka 3. točke (c) Uredbe o poticajima navodi se da se potpora također može dodijeliti za projekt koji je započeo nakon zaključivanja posebnog sporazuma o ulaganju te prije stupanja na snagu Dopunske uredbe. Tom se izmjenom područje primjene Programa proširilo izvan područja odobrenog Odlukom Tijela br. 390/10/COL zbog toga što se njome omogućuje dodjela potpore za projekte na kojima su radovi započeli prije nego što je Program stupio na snagu i koji stoga ne bi zadovoljili ispitivanje učinka poticaja utvrđeno Programom kako je odobren. Stoga je Dopunskom uredbom Program otvoren za nove kategorije korisnika. Nadalje, Tijelo smatra da su izmjene članaka 8. i 20. Uredbe o poticajima koje donosi Dopunska uredba, odnosno smanjenje referentne stope poreza na dohodak trgovačkih društava i produljenje najduljeg razdoblja trajanja izuzeća od poreza uvedene isključivo u svrhe ostvarivanja koristi za nove kategorije korisnika. Takvi novi korisnici stoga mogu primiti veću potporu od potpore koja je moguća u skladu s Programom kako je odobren. Stoga su izmjene Programa u osnovi međusobno povezane. Međutim, te izmjene ne utječu na sukladnost pojedinačnih mjera koje su već obuhvaćene u skladu s Programom kako je odobren.
- (109) Stoga Tijelo izmjene koje donosi Dopunska uredba smatra izmjenama koje su jasno odjeljive od početnog programa. U skladu s tim Tijelo smatra da takve izmjene Programa čine novu mjeru potpore. Nadalje, dodaje da će se bilo kakva potpora dodijeljena na temelju Dopunske uredbe također smatrati novom potporom.

3.3. *Sukladnost nove mjere potpore*

- (110) U skladu s tim Tijelo nastoji ocijeniti sukladnost izmjena Programa koje donosi Dopunska uredba.
- (111) U svojoj Odluci br. 390/10/COL kojom se odobrava Program Tijelo je navelo sljedeće:

„Iz programa se izuzima dodjela potpore za projekte koji su započeli prije sklapanja sporazuma s islandskim vlastima, u skladu s člankom 21. Akta o poticajima.” ⁽³⁶⁾.

- (112) Nadalje, Tijelo je u toj Odluci uputilo na tvrdnje koje su iznijele islandske vlasti o učinku poticaja u okviru Programa kako slijedi:

„Nadalje, potpora u skladu s programom neće se dodijeliti za projekte na kojima su radovi započeli prije potpisivanja sporazuma o dodjeli potpore između države i korisnika. Islandske vlasti potvrdile su da se iz programa izuzima dodjela potpore za projekte koji su započeli prije objave konačnog teksta programa u skladu sa stavkom 93. Smjernica o regionalnoj potpori” ⁽³⁷⁾.

- (113) Zahtjevi i metode za obavljanje provjere o tome postoji li učinak poticaja potpore kako je propisano Smjernicama iz 2007. bili su preduvjet za odobrenje Programa koje izdaje Tijelo. Međutim, umetanjem u članak 3. Uredbe o poticajima novog teksta u okviru Dopunske uredbe „ili u skladu s posebnim sporazumom o ulaganju prije stupanja Akta na snagu” omogućuje se dodjela potpore za projekte koji su započeli prije stupanja Programa na snagu.
- (114) Nadalje, izmjenom članka 8. Uredbe o poticajima koju donosi Dopunska uredba mijenja se referentna stopa poreza na dohodak trgovačkih društava koja se korisniku može osigurati kao najveća porezna stopa. Na temelju

⁽³⁵⁾ Vidjeti predmet T-189/03 *ASM Brescia protiv Komisije* [2009.] ECR II-1831, stavak 106. i predmet T-151/11 *Telefónica de España i Telefónica Móviles España protiv Komisije* [[još neobjavljen], stavak 64.

⁽³⁶⁾ Odjeljak I.2.13.

⁽³⁷⁾ Odjeljak II.3.6.

izmijenjene verzije članka referentna je stopa u slučaju „posebnog sporazuma o ulaganju” stopa poreza na dobit na snazi u trenutku prije stupanja Programa na snagu. Na temelju izvorne verzije članka referentna bi stopa bila jednaka poreznoj stopi u trenutku u kojem je na temelju Programa potpisan sporazum o ulaganju. Tijelo smatra da se Dopunskom uredbom izmjenjuju uvjeti potpore za svakog novog korisnika uključenog u područje primjene Programa izmjenama koje donosi Dopunska uredba.

- (115) Naposljetku, izmjenama članka 20. Uredbe o poticajima koje donosi Dopunska uredba predviđa se najdulje razdoblje trajanja izuzeća od poreza od datuma potpisivanja sporazuma prije stupanja Programa na snagu 2010. Tim se izmjenama također mijenjaju uvjeti potpore za svakog novog korisnika uključenog u područje primjene Programa izmjenama koje donosi Dopunska uredba.
- (116) Tijelo smatra da se izmjenama koje donosi Dopunska uredba narušava zahtjev za ispitivanje učinka poticaja utvrđen člankom 5. Akta br. 99/2010 kako je odobrilo Tijelo. Nadalje, tim se izmjenama mijenja zahtjev učinka poticaja prvobitnog Programa sve dok više nisu ispunjeni uvjeti učinka poticaja opisani u stavku 30. Smjernica iz 2007. ⁽³⁸⁾.
- (117) U skladu s tim Tijelo zaključuje da izmjene članaka 3., 8. i 20. Programa koje donosi Dopunska uredba čine novu potporu koja nije sukladna s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u smislu njegova članka 61. stavka 3. točke (c) i Smjernica iz 2007.
- (118) Dodaje da svaka kakva potpora dodijeljena na temelju izmjena koje donosi Dopunska uredba također nije sukladna s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u skladu s člankom 61, stavkom 3. točkom (c) i Smjernicama iz 2007.
- (119) Tijelo u skladu s tim nastoji ispitati pet sporazuma o ulaganju.

4. SPORAZUM O ULAGANJU S TRGOVAČKIM DRUŠTVOM BECROMAL

4.1. Učinak Dopunske uredbe

- (120) Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal odnosi se na ulaganje u postrojenje za proizvodnju anodizirane aluminijske folije čija se izgradnja planira u gradu Akureyriju u dvije faze. Prva će se faza provesti do kraja ožujka 2011., dok se druga faza planira završiti do kraja 2014., a ukupni troškovi ulaganja iznositi će približno 117,25 milijuna EUR ⁽³⁹⁾.
- (121) U odjeljcima D, H i I Preambule Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal upućuje se na prethodni sporazum o ulaganju o istom projektu koji su iste strane sklopile 7. srpnja 2009.
- (122) Kao što je prethodno istaknuto, islandske su vlasti utvrdile da je Dopunska uredba donesena u svrhe proširenja Programa na projekt trgovačkog društva Becromal. Prema njihovu mišljenju, omogućivanje trgovačkom društvu Becromal da preda zahtjev za poticaje u skladu s Programom bilo je potrebno kako bi islandske vlasti izvršile svoje ugovorne obveze prema trgovačkom društvu Becromal.
- (123) Stoga su Uredbi o poticajima dodana upućivanja na „posebni ugovor o ulaganju prije stupanja Akta na snagu” u okviru Dopunske uredbe radi prilagodbe trgovačkom društvu Becromal. U skladu s tim trgovačko društvo Becromal moglo je zadovoljiti ispitivanje učinka poticaja utvrđeno Programom samo s pomoću izmjena uvedenih Dopunskom uredbom.

⁽³⁸⁾ U stavku 30. navodi se sljedeće: „Važno je osigurati da se regionalnom potporom proizvodi stvaran učinak poticaja na poduzimanje ulaganja koja u protivnom ne bi bila izvršena u područjima u kojima se pruža pomoć. Stoga je potporu moguće dodijeliti u skladu s programima potpore samo ako je korisnik predao zahtjev za potporu, a tijelo nadležno za upravljanje programom potom pismeno potvrdilo da projekt, podložan detaljnoj provjeri, u načelu zadovoljava uvjete prihvatljivosti utvrđene u okviru programa prije početka radova na projektu.”

⁽³⁹⁾ Vidjeti stavke 93. do 95. Odluke o pokretanju postupka.

- (124) Tijelo je već zaključilo da izmjene Programa koje donosi Dopunska uredba čine novu potporu odjeljivu od Programa. Dodaje da svaka potpora dodijeljena na temelju Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal također postaje nova potpora jer je sporazum zaključen u skladu s područjem primjene Uredbe o poticajima samo kako je izmijenjena Dopunskom uredbom.
- (125) Tijelo je već zaključilo da svaka potpora dodijeljena na temelju izmjena provedenih Dopunskom uredbom čini novu potporu koja je nesukladna sa Sporazumom o EGP-u. Dodaje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal također predstavlja nesukladnu potporu zbog toga što ne zadovoljava ispitivanje učinka poticaja utvrđeno Programom kako je odobren te stoga ne može pripadati njegovu području primjene.
- (126) Radi potpunosti i kako bi se odgovorilo na argumente koje su iznijeli trgovačko društvo Becromal i islandske vlasti, Tijelo je, kao drugu mogućnost, ocijenilo Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal kao *ad hoc* mjeru. S tim ciljem Tijelo upućuje na Smjernice iz 2007. te osobito na zahtjev učinka poticaja naveden u tim smjernicama.

4.2. Učinak poticaja

- (127) Kao što je prethodno istaknuto, Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal upućuje se na prethodni sporazum od 7. srpnja 2009. Oba sporazuma čine dio istog projekta za koji Tijelo smatra da čini „*jedinstveni projekt ulaganja*” u smislu stavka 49. i bilješke 47. Smjernica iz 2007.
- (128) U skladu sa stavkom 30. Smjernica iz 2007., postojanje učinka poticaja nužan je preduvjet za sukladnost:
- „Važno je osigurati da se regionalnom potporom proizvodi stvaran učinak poticaja na poduzimanje ulaganja koja u protivnom ne bi bila izvršena u područjima u kojima se pruža pomoć. Stoga je potporu moguće dodijeliti u skladu s programom potpore samo ako je korisnik predao zahtjev za potporu, a tijelo nadležno za upravljanje programom potom pismeno potvrdilo da projekt, podložan detaljnoj provjeri, u načelu zadovoljava uvjete prihvatljivosti utvrđene u okviru programa prije početka radova na projektu. Izričito upućivanje na oba uvjeta također se mora uključiti u svaki od programa potpore. U slučaju *ad hoc* potpore nadležno tijelo trebalo je izdati pismo namjere, ovisno o odobrenju mjere koje izdaje Tijelo, kako bi dodijelilo potporu prije početka radova na projektu. U slučaju da radovi započnu prije nego što su zadovoljeni uvjeti navedeni u ovom stavku, cjelokupni projekt neće biti prihvatljiv za dodjelu potpore.”
- (129) U skladu s praksama donošenja odluka Europske komisije i Tijela, pismo namjere u smislu Smjernica iz 2007. može se opisati kao „dokument za koji se smatra da se njime izričito dodjeljuje potpora [trgovačkom društvu] za ulaganje.”⁽⁴⁰⁾. Nadalje, u skladu sa stavkom 30. Smjernica iz 2007., takvo pismo namjere treba poslati Tijelu na odobrenje prije dodjele potpore.
- (130) Cilj stavka 30. Smjernica iz 2007. omogućivanje je Tijelu da utvrdi ima li potpora za ulaganje dovoljan učinak poticaja, bez potrebe za provođenjem potpune analize gospodarskih okolnosti odluke primatelja o ulaganju, u trenutku njezina donošenja⁽⁴¹⁾. U slučaju da se to ne zajamči, a radovi započnu, „cjelokupni projekt neće biti prihvatljiv za dodjelu potpore”; odnosno projekt kao takav ne zadovoljava uvjete. Stoga, kako je potvrdio Opći sud u presudi u predmetu *Kronoply*, Tijelo svoje ocjenjivanje učinka poticaja može utemeljiti upućivanjem na okolnosti kronološke prirode⁽⁴²⁾.

⁽⁴⁰⁾ Predmet C 8/2009 *Fri-El Acerra S.r.l.* (Italija), stavak 40. Vidjeti također Odluku Komisije 2011/110/EU (SL L 46, 19.2.2011., str. 28.) i Odluku Tijela br. 418/10/COL o pokretanju službenog postupka istrage u odnosu na regionalnu potporu za izgradnju podatkovnog centra trgovačkog društva Verne, odjeljak II.3.1.

⁽⁴¹⁾ Vidjeti predmet T-162/06 *Kronoply* [2009.] ECR II-1, stavak 81.: „Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 30. Odluke, cilj primjene kriterija utvrđenog točkom 4.2. Smjernica utvrđivanje je postojanja učinka poticaja bez nepotrebnog odgađanja ulaganja provođenjem potpune analize gospodarskih okolnosti odluke primatelja o ulaganju, što se može ispostaviti vrlo zahtjevnim ili dugotrajnim. Prethodno navedenim problemom objašnjava se razlog zbog kojeg je, prema mišljenju Europske komisije, utvrđivanje činjenice da je zahtjev za potporu predan prije početka projekta ulaganja samo po sebi dovoljno kako bi se uputilo na pretpostavku o tome da učinak poticaja postoji.”

⁽⁴²⁾ *Idem*, stavak 80. „Trebalo bi uzeti u obzir činjenicu da se tom odredbom [treći podstavak točke 4.2. Smjernica o nacionalnoj regionalnoj potpori iz 1998.] upućuje na okolnosti kronološke prirode i stoga naglašava ispitivanje *ratione temporis*, koje je u cijelosti prikladno za utvrđivanje činjenice postoji li učinak poticaja. To se ispitivanje mora provesti upućivanjem na odluku o ulaganju koju donosi predmetno poduzeće, čime se obilježava početak dinamičnog postupka koji nužno predstavlja operativno ulaganje, kao što je ulaganje koje vrši trgovačko društvo *Kronoply*.”

- (131) Trgovačko društvo Becromal navodi da se ocjenjivanje državne potpore promijenilo uvođenjem preciznije gospodarske analize tako da pri ocjenjivanju učinka poticaja potpore Tijelo također mora procijeniti njegovu gospodarsku prirodu (tj. je li potpora pridonijela promjeni ponašanja korisnika potpore), uzimajući u obzir i odredbe Smjernica o velikim projektima ulaganja. Tijelo ne može prihvatiti taj argument.
- (132) Trgovačko društvo Becromal upućuje na presudu Suda u predmetu *HGA* ⁽⁴³⁾ kako bi utvrdilo sljedeće: „[...] Sud je u svojoj reviziji presude Prvostupanskog suda odlučio da je jedini utvrđeni čimbenik o tome je li mjera potpore imala učinak poticaja bilo istraživanje o tome je li ta mjera dovela do promjene u ponašanju ulagača i jesu li se pritom zanemarila sva upućivanja Prvostupanskog suda na predmet *Kronoply*.“ ⁽⁴⁴⁾.
- (133) Međutim, u tumačenju trgovačkog društva Becromal presude u predmetu *HGA* zanemaruje se izričit zaključak Suda prema kojem zaključak Općeg suda o tome da „[...] zahtjev za pokretanje projekta ulaganja prije predaje zahtjeva za potporu čini jednostavan, mjerodavan i prikladan kriterij kojim se Komisiji omogućuje pretpostavka da je planirana potpora nužna“ nije doveden u pitanje tijekom žalbenog postupka ⁽⁴⁵⁾.
- (134) Nadalje, Veliko vijeće Suda u predmetu *Nuova Agricast* donijelo je sljedeću odluku: „Zaključak prema kojem mjera potpore nije nužna može proizaći iz činjenice da je dotično poduzeće već započelo ili čak završilo projekt potpore prije predaje zahtjeva za potporu nadležnim tijelima.“ Nadalje, Sud smatra da: „U takvom slučaju predmetna potpora ne može služiti kao poticaj.“ ⁽⁴⁶⁾. Tijelo stoga smatra da je u tom slučaju primjereno temeljiti svoje zaključke o nesukladnosti na kronološkom ocjenjivanju: ponajprije i. na tome da ispitivanje poticaja utvrđeno Smjernicama iz 2007. nije zadovoljeno te ii. na tome da su radovi na projektu započeli prije zaključivanja Sporazuma o ulaganju i dodjele potpore.
- (135) Tijelo također odbacuje argument trgovačkog društva Becromal o tome da Tijelo mora ispitati projekt u odnosu na Smjernice o velikim projektima ulaganja i primijeniti ispitivanje učinka poticaja koje je njima propisano. Tijelo ističe da je za određene velike projekte ulaganja ispitivanje učinka poticaja utvrđeno stavkom 30. Smjernica iz 2007. (na temelju kronološkog zahtjeva o predaji zahtjeva i potvrdi o zadovoljenim uvjetima prije početka radova) nadopunjeno drugim ispitivanjem gospodarske prirode (utemeljenim na gospodarskoj analizi prema kojoj potpora pridonosi promjeni ponašanja korisnika potpore) predviđenim stavkom 57. Smjernica o regionalnoj potpori i Smjernica o velikim projektima ulaganja.
- (136) Smjernicama o velikim projektima ulaganja predviđeno je detaljno ocjenjivanje određenih velikih projekata ulaganja, odnosno projekata koji imaju značajan učinak na trgovinu i mogu dovesti do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja ⁽⁴⁷⁾. Analiza učinka poticaja u tim slučajevima opisana je stavku 19. Smjernica o velikim projektima ulaganja; „[...] provest će se na dvjema razinama: prvo na općoj, postupovnoj razini, a zatim na detaljnijoj, gospodarskoj razini“. Iz toga proizlazi da je, uz zahtjev predan prije početka radova na projektu, za određene velike projekte ulaganja također nužna detaljnija gospodarska analiza.
- (137) U skladu sa stavkom 3. Smjernica o velikim projektima ulaganja i stavkom 49. Smjernica iz 2007., veliki projekt ulaganja početno je ulaganje uz prihvatljive rashode koji premašuju 50 milijuna EUR. Kao što je prethodno navedeno, u Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal upućuje se na iznos od 117,25 milijuna EUR kao ukupan trošak ulaganja za obje faze projekta. Međutim, ni trgovačko društvo Becromal ni islandske vlasti nisu predali Tijelu informacije o intenzitetu potpore ili prihvatljivim troškovima uključenima u projekt. Također nisu pružili informacije o uvjetima za obvezu detaljne provjere utvrđenu Smjernicama o velikim projektima ulaganja na koju se upućuje u stavku 57. točkama (a) i (b) Smjernica iz 2007. (tj. o tome da je korisnik potpore odgovoran za više od 25 % predmetnih proizvoda na predmetnom tržištu te o tome da proizvodni kapacitet koji nastaje zbog projekta čini više od 5 % tržišta za predmetni proizvod). Prema mišljenju Tijela ne postoje činjenice koje upućuju na to da projekt trgovačkog društva Becromal prelazi pragove predviđene stavkom 57. Smjernica iz 2007.
- (138) Tijelo stoga zaključuje da se detaljna analiza predviđena Smjernicama o velikim projektima ulaganja ne primjenjuje na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal.

⁽⁴³⁾ Spojeni predmeti C-630/11 P do C-633/11 P *HGA* srl protiv Komisije ECLI:EU:C:2013:387.

⁽⁴⁴⁾ Vidjeti dopis trgovačkog društva Becromal, od 30. rujna 2013., str. 10.

⁽⁴⁵⁾ *HGA* protiv Komisije, stavci 106. i 107.

⁽⁴⁶⁾ Predmet C-390/06 *Nuova Agricast* [2008.] ECR I-2577, stavak 69.

⁽⁴⁷⁾ Stavak 6.

- (139) Stoga je, s obzirom na sudsku praksu i tekst Smjernica iz 2007., dovoljno utvrditi je li korisnik predao zahtjev za potporu te je li tijelo koje dodjeljuje potporu pružilo pismenu potvrdu uvjetovanu odobrenjem mjere koje izdaje Tijelo prije početka radova na projektu.
- (140) U Smjernicama iz 2007. pojam „početak radova” definira se kao „početak građevinskih radova ili prva čvrsta obveza za naručivanje opreme, izuzimajući preliminarne studije izvedivosti.”
- (141) Kao što su potvrdile islandske vlasti i trgovačko društvo Becromal, građevinski radovi na projektu trgovačkog društva Becromal započeli su 2008., prije potpisivanja prethodnog sporazuma 7. srpnja 2009.
- (142) Tijelo ne može prihvatiti argument trgovačkog društva Becromal prema kojemu „početak radova” treba ograničiti na naručivanje opreme posebno izrađene za dotični projekt i prema kojemu kupnja zemljišta i/ili izgradnja postrojenja ne označuje nužno početak odluke o ulaganju s obzirom na to da se takvo ulaganje može bez problema prodati u bilo kojem trenutku. Takvo ograničeno tumačenje nije u skladu s tekstom Smjernica iz 2007. Kao što je prethodno istaknuto, u Smjernicama iz 2007. „početak radova” definira se kao „početak građevinskih radova ili prva čvrsta obveza za naručivanje opreme [...]”. Takvo je tumačenje potkrijepljeno sudskom praksom Općeg suda, u skladu s kojom je čak i najmanja razina ulaganja korisnika dovoljna kako bi se proizveli pravni učinci te se stoga smatra prvom fazom radova ⁽⁴⁸⁾.
- (143) Nadalje, informacije dostupne Tijelu pokazuju da je trgovačko društvo Becromal započelo izgradnju svojeg postrojenja početkom 2008. ⁽⁴⁹⁾, a postupak zapošljavanja započeo je kasnije iste godine ⁽⁵⁰⁾. Tijekom 2008. trgovačko društvo Becromal sklopilo je sporazume s izvođačima o potrebnoj opremi ⁽⁵¹⁾.
- (144) Tim se okolnostima potkrepljuje stajalište Tijela prema kojem regionalna potpora nije bila glavni poticajni čimbenik za ulaganja trgovačkog društva Becromal u gradu Akureyri. Protivno tomu, trgovačko društvo Becromal započelo je radove na projektu a da prethodno nije predalo zahtjev za potporu islandskim vlastima, a dotične vlasti nisu preuzele obvezu dodjele regionalne potpore.
- (145) Nadalje, prema samom Programu: „[s]amo zaprimljeni zahtjevi za potporu, zajedno sa svim potrebnim dokumentima za ocjenjivanje zahtjeva, prije početka radova na projektu ulaganja uzet će se u obzir za primanje regionalne potpore na temelju programa” ⁽⁵²⁾. Budući da su radovi na projektu ulaganja trgovačkog društva Becromal započeli prije predaje zahtjeva za potporu, Tijelo zaključuje da projekt nije zadovoljio ispitivanje učinka poticaja i stoga nije ispunio uvjete za dodjelu regionalne potpore na temelju Programa kako je odobren.
- (146) Tijelo nije primilo informacije koje mu omogućuju da provjeri jesu li se islandske vlasti obvezale na dodjelu potpore za projekt prije početka radova. Trgovačko društvo Becromal navodi da je primilo službeni zahtjev od islandskih vlasti u kojem ga pozivaju da zaključi sporazum o ulaganju prije početka građevinskih radova na lokaciji. Međutim, ni trgovačko društvo Becromal ni islandske vlasti nisu Tijelu predali dokaze o takvom zahtjevu.
- (147) Kako je prethodno istaknuto u uvodnoj izjavi 141., islandske su vlasti prvi put sklopile sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal 7. srpnja 2009. Tim je sporazumom trgovačkom društvu Becromal pruženo jamstvo da su se islandske vlasti obvezale na sklapanje potpunog sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom. Iako je trgovačko društvo Becromal predalo Tijelu dopis bivšeg ministra industrije od 20. rujna 2013., u kojem ministar tvrdi da je vlada 2007. pristala na zaključivanje sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom i da je rad na sporazumu započeo 2008., ta tvrdnja nije potkrijepljena najnovijim dokumentima kojima bi se moglo dokazati da su trgovačkom društvu Becromal dodijeljeni određeni poticaji prije početka radova na projektu. U svakom slučaju, Tijelo nije izdalo svoje odobrenje mjere prije početka radova na projektu.
- (148) Stoga u ovom slučaju ni islandske vlasti ni trgovačko društvo Becromal nisu pokazali da postoje okolnosti kojima se (unatoč tomu što su radovi na projektu započeli prije dodjele potpore) može osigurati da je ispitivanje učinka poticaja ipak zadovoljeno ⁽⁵³⁾.

⁽⁴⁸⁾ Predmet T-551/10 *Fri-El Acerra protiv Komisije* ECLI:EU:T:2013:430, stavak 67.

⁽⁴⁹⁾ Vidjeti primjerice: <http://www.loftorka.is/frettirloftorku/nr/74674/> i <http://vikudagur.is/vikudagur/nordlenskar-frettir/2008/01/11/nytt-hus-fyrir-aflthynnunverksmidju-krossanesi>.

⁽⁵⁰⁾ Vidjeti <http://www.capacent.is/frettir/nr/612>.

⁽⁵¹⁾ Vidjeti primjerice <http://www.rafeyri.is/en/news/167-substation-for-becromal>.

⁽⁵²⁾ Odluka br. 390/10/COL, odjeljak I.2.13.

⁽⁵³⁾ Predmet T-394/08 *Regione autonoma della Sardegna i ostali protiv Komisije* [2011.] ECR II-6255, stavak 226.

- (149) Tijelo u skladu s tim zaključuje da uvjet učinka poticaja nije zadovoljen u odnosu na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal.

4.3. Zaključak

- (150) Na temelju prethodno navedenog Tijelo zaključuje da svaki oblik potpore dodijeljene na temelju Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal nije sukladan s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c).

5. PREOSTALA ČETIRI SPORAZUMA O ULAGANJU – AD HOC MJERE

5.1. Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne

5.1.1. Učinak izmjena koje donosi Dopunska uredba

- (151) Islandske vlasti utvrdile su da izmjene Programa koje donosi Dopunska uredba nemaju utjecaj na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne. Taj argument iznose na temelju činjenice da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne pripada području primjene Programa kako je odobren. Iako Tijelo prihvaća prvi argument islandskih vlasti u vezi s tim, ne može prihvatiti da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne zadovoljava ispitivanje učinka poticaja utvrđeno Programom kako je odobren.
- (152) U Odluci o pokretanju postupka Tijelo je uzelo u obzir činjenicu da se, iako se Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Verne ne upućuje na prethodni sporazum, ipak čini da se sporazum odnosi na projekt ulaganja istovjetan s projektom ili sličan projektu koji je bio predmet prethodne odluke koju je donijelo Tijelo: Odluka br. 418/10/COL ⁽⁵⁴⁾.
- (153) Početni projekt ulaganja započeo je 26. veljače 2008. potpisivanjem sporazuma o kupnji nekretnina na temelju kojeg je trgovačko društvo Verne kupilo pet zgrada od islandske države u svrhe uspostavljanja svojeg podatkovnog centra. Sporazum o ulaganju parafiran je 23. listopada 2009. ⁽⁵⁵⁾. Projekt je poslije stavljen na čekanje te je ponovno pokrenut potpisivanjem Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne 27. rujna 2011. kako bi, prema islandskim vlastima, bio obuhvaćen Programom kako je odobren.
- (154) Projekt se, kako je prvotno planirano, odnosio na izgradnju veleprodajnog podatkovnog centra visoke gustoće snage u općini Reykjanesbær. U skladu sa Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, lokacija projekta nije promijenjena. Iste će se zgrade upotrebljavati za dovršavanje projekta, kako je jasno navedeno u preambuli sporazuma o ulaganju iz 2009. i Sporazuma o ulaganju s tvrtkom Verne ⁽⁵⁶⁾. Nadalje, glavne stranke sporazuma (tj. Verne Real Estate II ehf. („VRE II”) i Verne Holdings Ltd) jednake su. Nadalje, oba sporazuma o ulaganju imaju jasno utvrđen zajednički cilj: pružanje usluga podatkovnog centra ključnih za svjetsko tržište informacijske tehnologije.
- (155) Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Tijelo ne može prihvatiti argument islandskih vlasti prema kojemu postoje materijalne razlike između dvaju projekata. Islandske vlasti stoga nisu pružile Tijelu uvjerljive informacije u tom pogledu. Nadalje, Tijelo ne može prihvatiti tvrdnje islandskih vlasti prema kojima bi se, s obzirom na to da se Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne odnosi samo na novu izgradnju podatkovnog prostora i infrastrukture, taj sporazum trebao odnositi na novi projekt.

⁽⁵⁴⁾ Odlukom br. 418/10/COL od 3. studenog 2010. Tijelo je pokrenulo službeni postupak istrage o sporazumu o ulaganju sklopljenom 23. listopada 2009. između države i trgovačkog društva Verne Real Estate ehf. te Verne Holdings LTD. o projektu u vezi s podatkovnim centrom u Reykjanesbæru. Ta je obavijest poslije povučena. Dostupno na <http://www.eftasurv.int/media/decisions/418-10-COL.pdf>. Vidjeti također stavke 131. do 139. Odluke o pokretanju postupka.

⁽⁵⁵⁾ Taj sporazum o ulaganju nije bio službeno zaključen, a njegovo stupanje na snagu bilo je uvjetovano odobrenjem Parlamenta, odobrenjem Upravnog odbora trgovačkog društva Verne i pozitivnom odlukom Tijela.

⁽⁵⁶⁾ U preambuli obaju sporazuma navodi se sljedeće: „BUDUĆI DA su ulagači i trgovačko društvo Verne poduzimali nužne preliminarne korake prema uspostavljanju kompleksa podatkovnog centra na Islandu sastavljenog od četiriju zasebnih zgrada, stambene, električne, mehaničke opreme i opreme IT-a te dodatnih zgrada za administrativnu i električnu potporu koji će većinom služiti nemeđunarodnim klijentima (dalje u tekstu „podatkovni centar”) [...]”.

- (156) U skladu sa Smjernicama iz 2007.: „[...] Kako bi se spriječila umjetna podjela velikog projekta ulaganja na podprojekte radi izbjegavanja odredbi tih smjernica, veliki projekt ulaganja smatra se jedinstvenim projektom ulaganja pri kojem je početno ulaganje izvršilo jedno trgovačko društvo ili više njih u razdoblju od tri godine, a sastoji se od fiksnog kapitala kombiniranog na gospodarski nedjeljiv način.” ⁽⁵⁷⁾.
- (157) Nadalje, „[...] kako bi se ocijenilo je li početno ulaganje gospodarski nedjeljivo, Tijelo će uzeti u obzir tehničke, funkcionalne i strateške poveznice te neposrednu geografsku blizinu. Gospodarska nedjeljivost ocijenit će se neovisno od vlasništva” ⁽⁵⁸⁾. Kako je prethodno istaknuto, lokacija i priroda projekta nije promijenjena, dok su glavne stranke jednake u sporazumu iz 2009. i u sporazumu iz 2011. Islandske vlasti istaknule su činjenicu da je moguća razina ulaganja trenutačno niža s obzirom na to da su tri faze planirane za izgradnju veleprodajnog podatkovnog centra zamijenjene izgradnjom *ad hoc* manjih modula te da je trgovačko društvo Verne u okviru svoje nove strategije ulaganja aktivno nastojalo preprodati zgrade lokalnim vlastima u svrhe poboljšanja svojeg financijskog položaja. Međutim, to ne odražava tehničke, funkcionalne ili strateške razlike između izvornog projekta ulaganja i projekta iz Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne. Umjesto toga, na temelju informacija koje ima na raspolaganju, Tijelo ovakav razvoj događaja smatra politikom ili komercijalnom odlukom koja proizlazi iz nastojanja trgovačkog društva da odgovori svojim klijentima ⁽⁵⁹⁾.
- (158) Naposljetku, u skladu sa Smjernicama iz 2007.: „[...] kako bi se ustanovilo čini li veliki projekt ulaganja jedinstven projekt ulaganja, ocjenjivanje bi trebalo biti neovisno o tome izvodi li projekt jedno poduzeće, više poduzeća koja dijele troškove ulaganja ili više poduzeća koja snose troškove zasebnih ulaganja u okviru istog projekta ulaganja (primjerice u slučaju zajedničkog poduzeća)” ⁽⁶⁰⁾. U skladu s tim Tijelo svaku razliku u odnosu na ugovorne strane smatra nevažnom u svrhe utvrđivanja nedjeljivosti projekta ulaganja.
- (159) Nadalje, islandske vlasti upućuju na novo ulaganje kapitala u trgovačko društvo VRE II krajem 2011., tvrdeći stoga da to uključuje strukturnu promjenu izvornog projekta ulaganja. Prema islandskim vlastima, trgovačko društvo VRE II novi je subjekt uspostavljen 2011. kako bi se iskoristile prednosti Programa nakon završetka sudjelovanja trgovačkog društva Verne u Programu. Ne dovodeći u pitanje moguće odluke koje donosi Tijelo o pokretanju zasebne istrage o navedenom ulaganju, Tijelo smatra da su tim ulaganjem pokriveni dodatni prihvatljivi troškovi dotičnog projekta. Unatoč tome Tijelo ističe da bi u skladu sa Smjernicama iz 2007. trebalo utvrditi ukupan iznos prihvatljivih troškova prije početka projekta. Kada projekt započne, nije moguće na umjetan način povećati te prihvatljive troškove i iznos potpore s obzirom na to da se učinak poticaja takve potpore ocjenjuje u trenutku dodjele potpore.
- (160) Nadalje, islandske vlasti tvrde da su Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Verne nametnute određene obveze koje nisu činile dio prethodnog sporazuma. Stoga Tijelo smatra da odredbe Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne o nametanju pravnih obveza, kao što su ograničenja u pogledu kontrole kapitala, industrijske pristojbe, pristojbe za povezivanje ulica s lokacijom itd., i/ili o nametanju dodatnih obveza u vezi s prijenosom dionica čine administrativne promjene kojima se ne mijenja priroda izvornog projekta u skladu s prethodnim sporazumom.
- (161) Nadalje, pitanje o tome razlikuju li se prednosti državne potpore nema nikakva utjecaja na potrebe ocjenjivanja prirode ulaganja u odnosu na projekt. Tijelo ističe da su Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Verne predviđeni različiti uvjeti u vezi s porezom na dohodak koji trgovačko društvo mora platiti ili trajanjem sporazuma. Međutim, kako su potvrdile islandske vlasti, to je izvršeno radi sukladnosti s uvjetima Programa. Stoga se time ne mijenja priroda ulaganja u odnosu na projekt niti se dokazuje da je riječ o novom nepovezanom projektu.
- (162) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne smatra dodatnim ulaganjem za radove koji su započeli kupnjom zgrada 26. veljače 2008.

⁽⁵⁷⁾ Stavak 49.

⁽⁵⁸⁾ Bilješka 47.

⁽⁵⁹⁾ Vidjeti dopis islandskih vlasti od 8. srpnja 2013., str. 15.

⁽⁶⁰⁾ *Ibid.*

- (163) Tijelo nije zaprimilo dodatne informacije od islandskih vlasti ili trgovačkog društva Verne kako bi se potkrijepila njihova tvrdnja prema kojoj je ovdje riječ o novom projektu ulaganja. Točnije, strane nisu pružile informacije kojima bi uvjerile Tijelo da je moguće razlikovati aktivnosti trgovačkog društva Verne na temelju tehničkih, funkcionalnih ili strateških obilježja.
- (164) Kako je prethodno istaknuto, iz Programa se, kako je odobren, izuzima dodjela bilo kakve potpore za projekte na kojima su radovi započeli prije nego što je trgovačko društvo sklopilo sporazum s islandskim vlastima u skladu s Programom. Nadalje, islandska tijela potvrdila su da bi iz Programa bila izuzeta dodjela potpore za projekte koji su započeli prije datuma objave konačnog teksta Programa. Stoga Tijelo smatra da je bilo koja potpora dodijeljena trgovačkom društvu Verne mogla zadovoljiti ispitivanje učinka poticaja utvrđeno Programom samo na temelju izmjena uvedenih Dopunskom uredbom ⁽⁶¹⁾.
- (165) Međutim, s obzirom na tvrdnju islandskih vlasti prema kojoj projekt trgovačkog društva Verne nije obuhvaćen izmjenama Uredbe o poticajima koje donosi Dopunska uredba, za Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne mora se smatrati da ne pripada području primjene Programa, kako je odobren, s obzirom na to da je projekt započeo mnogo prije datuma objave konačnog teksta Programa. U skladu s tim Tijelo će ocijeniti sukladnost Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne kao novu, *ad hoc* mjeru potpore.

5.1.2. Veliki projekti ulaganja – potreba za detaljnom analizom

- (166) U skladu sa stavkom 3. Smjernica o velikim projektima ulaganja i stavkom 49. Smjernica iz 2007., veliki projekt ulaganja početno je ulaganje uz prihvatljive rashode koji premašuju 50 milijuna EUR. Kao što je istaknuto u Preambuli Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, trgovačko društvo Verne i ulagači procjenjuju da bi moguća razina ulaganja za projekt mogla premašiti 675 milijuna USD. Kao što je prethodno objašnjeno u odnosu na projekt trgovačkog društva Becromal, Smjernice o velikim projektima ulaganja primjenjuju se samo na određene velike projekte ulaganja. Islandske vlasti nisu predale Tijelu informacije o intenzitetu potpore ili prihvatljivim troškovima uključenima u projekt trgovačkog društva Verne. Također nisu pružile informacije o uvjetima za obvezu detaljne provjere utvrđenu Smjernicama o velikim projektima ulaganja na koju se upućuje u stavku 57. točkama (a) i (b) Smjernica iz 2007. (tj. o tome da je korisnik potpore odgovoran za više od 25 % predmetnih proizvoda na predmetnom tržištu te o tome da proizvodni kapacitet koji nastaje zbog projekta čini više od 5 % tržišta za predmetni proizvod). Prema mišljenju Tijela, ne postoje činjenice koje upućuju na to da projekt trgovačkog društva Verne prelazi pragove predviđene stavkom 57. Smjernica iz 2007.
- (167) Tijelo stoga zaključuje da se detaljna analiza predviđena Smjernicama o velikim projektima ulaganja ne primjenjuje na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne.

5.1.3. Učinak poticaja

- (168) Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi 153., radovi na projektu započeli su u veljači 2008., kada je trgovačko društvo Verne od islandske vlade kupilo pet zgrada. Nakon toga je trgovačko društvo Verne 2008. i 2009. obnovilo dva velika skladišta (zgrade 868 i 869) u sklopu prvotno zamišljenog kampusa s nekoliko zgrada ⁽⁶²⁾. Budući da se nabava i obnova tih zgrada (što je izravno povezano s uspostavljanjem podatkovnog centra tvrtke Verne) smatra početnim ulaganjem, datumom početka radova na projektu mora se smatrati datum kupnje tih zgrada ⁽⁶³⁾. Tijelo nije zaprimilo nikakve informacije na temelju kojih bi moglo potvrditi mogućnost da su se islandske vlasti obvezale dodijeliti potporu projektu prije početka radova. Upravo suprotno, islandske vlasti potvrdile su da s trgovačkim društvom Verne nisu sklopile ugovor o dodjeli poticaja prije Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, sklopljenog 27. rujna 2011. Kako tvrde islandske vlasti, sporazum o ulaganju

⁽⁶¹⁾ Vidjeti također stavke 131. do 134. Odluke o pokretanju postupka.

⁽⁶²⁾ Prema informacijama koje su dale islandske vlasti, troškovi rušenja, inženjeringa, projektiranja, vođenja projekta i drugih radova na pripremi gradilišta provedenih tijekom listopada 2008. iznose ukupno 8,1 milijun USD, a u razdoblju od studenoga 2008. do prosinca 2009. iznosili su dodatnih 10 milijuna USD, uključujući gradnju i nabavu električne i mehaničke opreme.

⁽⁶³⁾ Vidjeti Odluku Komisije 2011/110/EU, uvodnu izjavu 79.

iz 2009. samo je parafiran, ali ne i potpisan, te stoga nije proizveo nikakve pravne učinke. Razlog zbog kojeg se Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne ne odnosi ni na jedan prethodni sporazum, kako tvrde islandske vlasti, jest taj što s trgovačkim društvom Verne prethodno nije potpisan nijedan sporazum o ulaganju.

- (169) U uvodnim izjavama 131. do 134. Odluke o pokretanju postupka Tijelo je izrazilo sumnje u to ispunjava li Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne uvjet o učinku poticaja utvrđen u Smjernicama iz 2007. Islandske su vlasti u svojem odgovoru na Odluku o pokretanju postupka istaknule da bi se, s obzirom na financijsku krizu, bez sporazuma o ulaganju odustalo od projekta ⁽⁶⁴⁾. Nadalje, smatraju da Tijelo treba slijediti pristup Europske komisije u brojnim odlukama o tome da ne ulažu prigovor protiv pomoći dodijeljene financijskim institucijama ako učinak poticaja nije bio preduvjet za sukladnost.
- (170) Tijelo ne može prihvatiti ovaj argument. Prakse donošenja odluka Europske komisije u kontekstu financijske krize odnosile su se samo na potporu financijskom sektoru, pri čemu je kao pravni temelj ponajprije upotrijebljen članak 107. stavak 3. točka (b) UFEU-a (istovrijedan članku 61. stavku 3. točki (b) Sporazuma o EGP-u). U takvim se slučajevima potpora dodjeljuje u svrhu otklanjanja ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države članice. Opći sud u nekoliko je navrata naveo da se ta odredba mora primjenjivati ograničavajuće ⁽⁶⁵⁾. Tijelo smatra da nije moguće usporediti ovu situaciju s državnom potporom dodijeljenom poduzećima u obliku regionalne potpore u skladu sa Smjernicama iz 2007., gdje je cilj razvoj određenog zemljopisnog područja, a učinak poticaja predstavlja glavno načelo sukladnosti. Sukladno tomu, Tijelo u ovom slučaju ne može slijediti Komisijin pristup državnoj potpori koja se dodjeljuje financijskim ustanovama u kontekstu financijske krize.
- (171) Nadalje, islandske vlasti nisu dostavile informacije kojima bi se opravdala nužnost potpore za završetak projekta. Ako završetak projekta nije bio moguć bez potpore, kako tvrde islandske vlasti, trebale su dostaviti podatke i analizu na temelju kojih Tijelo može provjeriti tu tvrdnju. Pri analizi bi među ostalim trebalo uzeti u obzir izračune isplativosti za projekt s potporom ili bez nje, analize osjetljivosti i detaljni opis utjecaja koji je financijska kriza imala na odluku o ulaganju.
- (172) Osim toga, islandske vlasti nisu pokazale da postoje okolnosti kojima se (unatoč tome što su radovi na projektu započeli prije dodjele potpore) može zajamčiti da je ispunjen uvjet koji se odnosi na učinak poticaja ⁽⁶⁶⁾.
- (173) U skladu s navedenim, Tijelo zaključuje da uvjet učinka poticaja nije zadovoljen u odnosu na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne.
- (174) Samo na temelju ove spoznaje može se utvrditi da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne nije sukladan s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) i Smjernicama iz 2007.
- (175) Međutim, u svrhu potpunosti, Tijelo će također proučiti posebne odredbe sporazuma i procijeniti jesu li u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007.

5.1.4. Troškovi ulaganja i gornja granica potpore

- (176) Kako bi se smatrale potporama namijenjenima za ulaganje, porezne mjere odobrene u sklopu Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

— Moraju biti povezane s provedbom dotičnog projekta.

— Moraju se temeljiti na iznosu uloženom u regiju.

⁽⁶⁴⁾ Točnije, islandske vlasti ističu sljedeće: i. kapitalni izdaci trgovačkog društva Verne pali su s 8,5 milijuna USD u 2009. na 1,54 milijuna USD u 2010.; ii. kako trgovačko društvo ne bi propalo, došlo je do otpuštanja radnika; iii. predložene faze ulaganja iz izvornog projekta postale su u prosincu 2009. nepotrebne i zahtijevale bi znatne preinake; iv. jedini novi vanjski ulagač dostupan trgovačkom društvu Verne od 2009. jest The Wellcome Trust, koji nije pristao ulagati novi kapital u projekt izgradnje podatkovnog centra jer islandska vlada nije preuzela jasnu obvezu dodjele potpore; i v. unutarnji instrumenti nisu bili pouzdani.

⁽⁶⁵⁾ Predmet T-132/96 *Sachsen-VW protiv Komisije* [1999.] ECR II-3663, stavak 167.

⁽⁶⁶⁾ Predmet T-394/08 *Regione autonoma della Sardegna i ostali protiv Komisije* [2011.] ECR II-6255, stavak 226.

— Mora biti moguće kvantificirati potporu.

— Nužno je utvrditi gornju granicu koja se izražava kao postotak iznosa uloženog u regiju ⁽⁶⁷⁾.

- (177) Ukupni troškovi ulaganja u Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Verne iznose oko 675 milijuna USD. Tijelo je u Odluci o pokretanju postupka donijelo preliminarni zaključak o tome da u sporazumu ne postoji jasna veza između troškova ulaganja i potpore. U tom kontekstu prihvatljivi troškovi nisu izričito utvrđeni, potpora nije kvantificirana te nije navedena gornja granica potpore. Islandske vlasti nisu dostavile podatke kojima bi opovrgnule ove preliminarne zaključke. Nepostojanje ovih čimbenika u Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Verne protivno je odredbama Smjernica iz 2007.
- (178) Kako je prethodno navedeno u uvodnoj izjavi 44., islandske su vlasti navele da je agencija „Ulaganje u Island” prije sklapanja bilo kojeg ugovora provela analizu troškova i koristi za svaki projekt, dok je Odbor za poticaje procijenio ispunjavaju li projekti kriterije prihvatljivosti utvrđene u Aktu 99/2010 i Uredbi o poticajima.
- (179) U skladu sa Smjernicama iz 2007., „[...] regionalne potpore namijenjene ulaganju izračunavaju se u odnosu na materijalne i nematerijalne troškove ulaganja koji proizlaze iz početnog projekta ulaganja ili u odnosu na (procijenjene) troškove plaće u odnosu na radna mjesta koja su otvorena kao izravna posljedica projekta ulaganja [...]. Visina potpore izražava se pomoću intenziteta potpore u odnosu na referentne troškove.” ⁽⁶⁸⁾.
- (180) Kako bi Tijelo moglo procijeniti sukladnost mjere potpore u odnosu na Smjernice iz 2007., gornja granica potpore mora biti izričito navedena u odnosu na posebne i prihvatljive troškove ulaganja. Činjenica da su islandske vlasti uspostavile mehanizam za *ex post* provjeru prihvatljivosti projekata u odnosu na Program nije bitna za procjenu sukladnosti koju provodi Tijelo jer se takvim mehanizmom ne jamči da je istovrijedan bruto iznos bespovratnih sredstava umanjen za vrijednost intenziteta potpore te da je izražen kao postotak diskontne vrijednosti prihvatljivih troškova, niti se jamči da se prihvatljivi rashodi predviđeni u Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Verne odnose na troškove ulaganja za materijalnu imovinu kako je predviđeno u Smjernicama iz 2007. ⁽⁶⁹⁾.
- (181) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne nije u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer i. iz sporazuma nisu vidljivi prihvatljivi troškovi, koji su se trebali odražavati u ulaganju; ii. potpora nije ispravno kvantificirana i iii. ne postoji metodologija izračuna u smislu intenziteta potpore za projekt.

5.1.5. Dodatna potpora u slučaju izmjena Programa

- (182) U članku 23.7. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne utvrđena je bezuvjetna obveza islandskih vlasti da se, ako se pokaže da su buduće izmjene Programa korisnije, korisniku odobre dodatne potpore za projekt kojem je već dodijeljena potpora u okviru Programa.
- (183) Takva odredba korisniku jamči pravo na potporu izvan okvira početne potpore u obliku bespovratnih sredstava isplaćenih u okviru Programa, kako je odobrilo Tijelo. Stoga je takva potpora izvan područja primjene Programa.
- (184) Budući da nisu povezane s početnim ulaganjem, Tijelo zaključuje da se potpore dodijeljene u skladu s prethodno navedenom odredbom trebaju klasificirati kao operativna potpora. Takva operativna potpora nije sukladna sa Sporazumom o EGP-u. Točnije, potpora nije dodijeljena u skladu s prethodno definiranim paketom prihvatljivih rashoda ili troškova, kako je utvrđeno u stavku 66. Smjernica iz 2007.

5.1.6. Zaključak o Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Verne

- (185) Na temelju prethodnog teksta Tijelo zaključuje da je svaki oblik potpore dodijeljen na temelju Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne nova, *ad hoc* državna potpora koja nije u skladu s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c).

⁽⁶⁷⁾ Vidjeti Odluku br. 390/10/COL, odjeljak II.3.3.

⁽⁶⁸⁾ Stavci 28. i 33.

⁽⁶⁹⁾ Stavci 33. i 39.

5.2. Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið

5.2.1. Učinak izmjena koje donosi Dopunska uredba

- (186) Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið odnosi se na izgradnju, u dva ili više koraka, postrojenja za proizvodnju silicija u Helguvíku u općini Reykjanesbær.
- (187) Preliminarni stav Tijela naveden u Odluci o pokretanju postupka jest da se Sporazum o ulaganju s tvrtkom Kísilfélagið odnosi na prethodni sporazum koji su 29. svibnja 2009. sklopile iste ugovorne stranke za isti projekt ⁽⁷⁰⁾. Kako je izričito utvrđeno u Preambuli Sporazuma o ulaganju s tvrtkom Kísilfélagið: „[...] Sporazum o ulaganju sklopljen 29. svibnja 2009. smatra se prvim korakom prema sklapanju sveobuhvatnijeg sporazuma o ulaganju između ugovornih stranaka” te se „[o]vaj Sporazum o ulaganju stoga nastavlja na prethodni Sporazum o ulaganju sklopljen 29. svibnja 2009.” ⁽⁷¹⁾.
- (188) Nadalje, u članku 2.2. sporazuma od 29. svibnja 2009. navedeno je sljedeće: „Potpuni sporazum uključivat će među ostalim odredbe o amortizaciji i otpisu dugotrajne imovine i druge računovodstvene standarde, oslobođanje od državnih nameta, poreznu stopu i općenito oporezivanje trgovačkog društva, trgovačkog društva Tomahawk i ulagača, carine na uvoz i izvoz, trošarine itd.” Nadalje, u stavku 1.1. (f.1) sporazuma navedeno je sljedeće: „Ovaj Sporazum o ulaganju i sljedeći Potpuni sporazum o ulaganju sklapaju se na razdoblje od najmanje 20 godina od izvedbe [...]. Ovaj Sporazum o ulaganju zamjenjuje se Potpunim sporazumom o ulaganju i raskida se kada Potpuni sporazum o ulaganju postane pravno obvezujući [...]”.
- (189) Islandske vlasti navode da su izmjene Programa koje donosi Dopunska uredba usmjerene na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal te da nijednom drugom projektu započetom prije stupanja Programa na snagu nisu dodijeljeni poticaji u sklopu Programa.
- (190) Iako je trgovačko društvo Kísilfélagið sklopilo sporazum s islandskim vlastima prije stupanja Programa na snagu, kada je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið potpisan u sklopu Programa, radovi na projektu predviđeni sporazumom iz 2009. još nisu započeli. S obzirom na to da je ispunjen uvjet učinka poticaja, projekt bi ispunjavao zahtjeve za dodjelu poticaja u okviru Programa neovisno o izmjenama koje donosi Dopunska uredba. Nadalje, trgovačko društvo Kísilfélagið nije imalo koristi od izmjena članaka 8. i 20. Uredbe o poticajima nastalih donošenjem Dopunske uredbe.
- (191) Tijelo stoga zaključuje da izmjene nastale donošenjem Dopunske uredbe nisu imale učinak na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið.

5.2.2. Učinak poticaja

- (192) Tijelo napominje da, kao što su potvrdile islandske vlasti, radovi na projektu još nisu započeli. Nadalje, nije jasno hoće li ikada započeti. Tijelo nije upoznato s tim jesu li građevinski radovi na projektu Kísilfélagið započeli i jesu li izdane čvrste obveze u smislu naručivanja opreme. Stoga nije dodijeljena potpora prije nego što korisnik započne s radovima na projektu.
- (193) Tijelo u skladu s tim zaključuje da je uvjet učinka poticaja u okviru Programa zadovoljen u odnosu na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið.

5.2.3. Troškovi ulaganja i gornja granica potpore

- (194) Iako Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið zadovoljava uvjet učinka poticaja Programa, islandske vlasti slažu se s preliminarnim zaključkom Tijela da su Sporazumom o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið predviđeni daljnji poticaji koji premašuju odobreno područje primjene Programa ⁽⁷²⁾.

⁽⁷⁰⁾ Vidjeti uvodne izjave 118. do 130.

⁽⁷¹⁾ Vidjeti odjeljke N i O Preambule.

⁽⁷²⁾ Kako je prethodno navedeno u uvodnim izjavama 33. do 34.

- (195) U Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið predviđena je izgradnja postrojenja za proizvodnju silicija u dva ili više koraka tijekom razdoblja od tri godine. U sporazumu nisu navedeni datumi početka i završetka građevinskih radova na postrojenju, kao ni koraci potrebni za provođenje tih građevinskih radova. Nadalje, u sporazumu se ne spominju prihvatljivi troškovi ulaganja, niti su utvrđeni intenziteti potpore ili gornja granica potpore. Primjenjujući *mutatis mutandis* argumente prethodno iznesene u uvodnim izjavama 176. do 181., u pogledu Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, Tijelo smatra da ovi elementi utječu na procjenu sukladnosti Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið u cijelosti, zbog čega se trebaju ocijeniti kao neodvojivi dio sporazuma.
- (196) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið nije u cijelosti u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer i. iz sporazuma nisu vidljivi prihvatljivi troškovi, koji su se trebali odražavati u ulaganju; ii. potpora nije ispravno kvantificirana i iii. ne postoji metodologija izračuna u smislu intenziteta potpore za projekt.
- (197) U skladu s tim, Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið potrebno je smatrati novom, *ad hoc* potporom koja nije obuhvaćena Programom kako je odobren.

5.2.4. Dodatna potpora u slučaju izmjena Programa

- (198) U članku 22.8. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið utvrđena je bezuvjetna obveza islandskih vlasti da, ako se pokaže da su buduće izmjene Programa korisnije, korisniku odobri dodatnu potporu za projekt koji je već primio potporu u okviru Programa.
- (199) Takva odredba korisniku jamči pravo na potporu izvan okvira početne potpore u obliku bespovratnih sredstava isplaćenih u okviru Programa. Stoga je takva potpora izvan područja primjene Programa, kako ga je odobrilo Tijelo. Islandske vlasti potvrdile su da poštuju mišljenje Tijela prema kojemu ova primjena Programa nije u skladu s Programom kako je odobren. Stoga su se obvezale da će ove odredbe izbrisati iz sporazuma. Međutim, islandske vlasti Tijelo nisu obavijestile o ovoj *ad hoc* mjeri, što su trebale učiniti u skladu s člankom 1. stavkom 3. Dijela I. Protokola 3.
- (200) Tijelo smatra da se, budući da nisu povezane s početnim ulaganjem, potpore dodijeljene u skladu s prethodno navedenom odredbom trebaju klasificirati kao operativna potpora. Takva je operativna potpora *prima facie* nesukladna sa Sporazumom o EGP-u, a Tijelo nije zaprimilo nikakve informacije ili argumente o tome zašto bi ipak mogla biti sukladna. Točnije, mjere nisu dodijeljene u skladu s prethodno definiranim paketom prihvatljivih rashoda ili troškova, kako je utvrđeno u stavku 66. Smjernica iz 2007.

5.2.5. Zaključak o Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið

- (201) Na temelju prethodno navedenog, Tijelo zaključuje da je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið u skladu s uvjetom učinka poticaja utvrđenim u Smjernicama iz 2007. te je trgovačko društvo Kísilfélagið stoga ispunilo uvjete za primanje potpore u okviru Programa.
- (202) Međutim, Tijelo nadalje zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið nije u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer ne postoje upućivanja na prihvatljive troškove ulaganja ni na intenzitete potpore i gornju granicu potpore. Tijelo stoga smatra da sva potpora dodijeljena u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið predstavlja nesukladnu državnu potporu u smislu članka 61. stavka 3. točke (c) Sporazuma o EGP-u.

5.3. Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil

5.3.1 Ad hoc mjera potpore

- (203) Prema informacijama dostupnima Tijelu, Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil nije povezan ni s jednim prethodnim sporazumom o ulaganju.

- (204) Međutim, Tijelo je u Odluci o pokretanju postupka izrazilo sumnje u to je li člankom 15.3. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil predviđeno dodjeljivanje potpore izvan okvira odobrenog Programa ⁽⁷³⁾.
- (205) Kako je prethodno navedeno u uvodnim izjavama 33. i 34., islandske se vlasti slažu s prethodnim zaključkom Tijela da su Sporazumom predviđeni daljnji poticaji izvan okvira odobrenog Programom.
- (206) U svakom slučaju, budući da je sporazum već stupio na snagu, Tijelo ne može isključiti mogućnost da je potpora dodijeljena izvan okvira odobrenog Programa. Stoga će Tijelo ocijeniti dodatne poticaje predviđene člankom 15.3. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil kao *ad hoc* potporu.

5.3.2. Učinak poticaja

- (207) Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil potpisan je 30. prosinca 2010. Odnosi se na postrojenje za proizvodnju silicija koje će biti izgrađeno u općini Ölfus, s godišnjim proizvodnim kapacitetom od približno 50 000 metričkih tona.
- (208) Prema islandskim vlastima, početak rada postrojenja predviđen je za listopad 2014. Međutim, građevinski radovi na postrojenju još nisu započeli i nije izvjesno hoće li se projekt ostvariti. Stoga je jasno da potpora nije dodijeljena prije nego što je korisnik započeo s radovima na projektu. Tijelo u skladu s tim zaključuje da je uvjet učinka poticaja zadovoljen u odnosu na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil.

5.3.3. Troškovi ulaganja i gornja granica potpore

- (209) U Sporazumu o ulaganju s tvrtkom Thorsil predviđena je izgradnja postrojenja za proizvodnju silicija u općini Ölfus; predviđeni datum početka rada bio je 1. listopada 2014. Međutim, u sporazumu nisu navedeni datumi početka i završetka građevinskih radova na postrojenju, kao ni koraci potrebni za provođenje građevinskih radova. Nadalje, u sporazumu se ne spominju prihvatljivi ili ukupni troškovi ulaganja niti su utvrđeni intenziteti potpore ili gornja granica potpore.
- (210) Primjenjujući *mutatis mutandis* argumente prethodno iznesene u uvodnim izjavama od 176. do 181. u pogledu Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, Tijelo smatra da ovi elementi utječu na procjenu sukladnosti Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil u cijelosti, zbog čega se trebaju ocijeniti kao neodvojivi dio sporazuma.
- (211) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil nije u cijelosti u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer i. iz sporazuma nisu vidljivi prihvatljivi troškovi, koji su se trebali odražavati u ulaganju; ii. potpora nije ispravno kvantificirana i iii. ne postoji metodologija izračuna u smislu intenziteta potpore za projekt.
- (212) U skladu s tim potrebno je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil smatrati novom *ad hoc* potporom koja ne ulazi u područje primjene Programa kako je odobren.

5.3.4. Mogućnost produljenog razdoblja oslobođenja od poreza

- (213) Člankom 15.3. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil predviđena je mogućnost produljenja razdoblja trajanja potpore na razdoblje koje prelazi najdulje moguće trajanje predviđeno u Programu kako je odobren. Ova *ad hoc* dodatna poticajna mjera nije priopćena Tijelu kako je propisano u skladu s člankom 1. stavkom 3. Dijela I. Protokola 3.

⁽⁷³⁾ Odjeljak 4.3.5.

- (214) Mogućnost produljenja razdoblja trajanja potpore nije povezana s početnim ulaganjem, nego se njome smanjuju troškovi koje bi trgovačko društvo Thorsil inače moralo snositi u okviru obavljanja svojih svakodnevnih poslovnih aktivnosti. Stoga predstavlja operativnu potporu. Takva je operativna potpora *prima facie* nesukladna sa Sporazumom o EGP-u, a Tijelo nije zaprimilo nikakve informacije ili argumente o tome zašto bi ipak mogla biti sukladna. Točnije, mjere nisu dodijeljene u skladu s prethodno definiranim paketom prihvatljivih rashoda ili troškova, kako je to utvrđeno u stavku 66. Smjernica iz 2007.

5.3.5. Zaključak o Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil

- (215) Na temelju prethodno navedenog Tijelo zaključuje da je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil u skladu s uvjetom učinka poticaja utvrđenim u Smjernicama iz 2007. te je društvo Thorsil stoga ispunilo uvjete za potporu u okviru Programa.
- (216) Tijelo nadalje zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil nije u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer ne postoje upućivanja na prihvatljive i ukupne troškove ulaganja ni na intenzitete potpore i gornju granicu potpore. Tijelo stoga smatra da sva potpora dodijeljena u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil predstavlja nesukladnu državnu potporu u smislu članka 61. stavka 3. točke (c) Sporazuma o EGP-u.

5.4. Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan

5.4.1. Ad hoc mjera

- (217) Prema podacima kojima raspolaže Tijelo, Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan nije povezan s prethodnim sporazumima o ulaganju.
- (218) Međutim, Tijelo je u Odluci o pokretanju postupka izrazilo sumnje u to je li člankom 22.7. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan predviđeno dodjeljivanje potpore izvan okvira odobrenog Programa. ⁽⁷⁴⁾
- (219) Kako je prethodno navedeno u uvodnim izjavama 33. i 34., islandske se vlasti slažu s prethodnim zaključkom Tijela da su Sporazumom predviđeni daljnji poticaji osim onih odobrenih Programom.
- (220) U svakom slučaju, budući da je sporazum već stupio na snagu, Tijelo ne može isključiti mogućnost da je potpora dodijeljena izvan okvira odobrenog Programa. Stoga će Tijelo ocijeniti dodatne poticaje predviđene člankom 22.7. kao *ad hoc* potporu.

5.4.2. Učinak poticaja

- (221) Dana 7. svibnja 2012. islandske vlasti sklopile su sporazum s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan o odobrenju oslobođenja od poreza za izgradnju postrojenja za reciklažu u Grundartangiju u općini Hvalfja-rðarsveit. U sporazumu je navedeno da je trgovačko društvo GMR namjeravalo započeti s proizvodnjom krajem 2012. te da je postrojenje trebalo postati potpuno funkcionalno 2014.
- (222) Kako su potvrdile islandske vlasti, potpora nije dodijeljena prije nego što je korisnik započeo s radovima na projektu.
- (223) Tijelo u skladu s tim zaključuje da je uvjet učinka poticaja zadovoljen u odnosu na Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan.
- (224) Međutim, Tijelo ipak mora provjeriti ispunjavaju li pojedini elementi sporazuma kriterije utvrđene u Smjernicama iz 2007.

⁽⁷⁴⁾ Vidjeti odjeljak 4.3.6. Odluke o pokretanju postupka.

5.4.3. Troškovi ulaganja i gornja granica potpore

- (225) U sporazumu se ne spominju prihvatljivi troškovi ulaganja niti su utvrđeni intenziteti potpore ili gornja granica potpore.
- (226) Primjenjujući *mutatis mutandis* argumente prethodno iznesene u uvodnim izjavama od 176. do 181. u pogledu Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, Tijelo smatra da ti elementi utječu na procjenu sukladnosti Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan u cijelosti, zbog čega se trebaju ocijeniti kao neodvojivi dio sporazuma.
- (227) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan nije u cijelosti u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer i. iz sporazuma nisu vidljivi prihvatljivi troškovi, koji su se trebali odražavati u ulaganju; ii. potpora nije ispravno kvantificirana i iii. ne postoji metodologija izračuna u smislu intenziteta potpore za projekt.
- (228) U skladu s tim potrebno je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan smatrati novom *ad hoc* potporom koja nije obuhvaćena Programom kako je odobren.

5.4.4. Dodatna potpora u slučaju izmjena Programa

- (229) Članak 22.7. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan sadržava klauzulu istovjetnu klauzuli utvrđenoj u Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið (vidjeti uvodne izjave 198. do 200.) u smislu bezuvjetnog prava na zahtjev za povećanu potporu u slučaju proširenja Programa.
- (230) Kako je prethodno navedeno u uvodnoj izjavi 199., takva odredba korisniku jamči pravo na potporu izvan okvira početne potpore u obliku bespovratnih sredstava isplaćene u okviru Programa. Stoga je takva potpora izvan područja primjene Programa. Islandske vlasti potvrdile su da poštuju mišljenje Tijela prema kojem ova primjena Programa nije u skladu s Programom kako je odobren i stoga su se obvezale da će te odredbe izbrisati iz sporazuma. Međutim, islandske vlasti nisu obavijestile Tijelo o ovoj *ad hoc* mjeri sukladno članku 1. stavku 3. Dijela I. Protokola 3.
- (231) Tijelo smatra da se, budući da nisu povezane s početnim ulaganjem, potpore dodijeljene u skladu s prethodno navedenom odredbom trebaju klasificirati kao operativna potpora. Takva je operativna potpora *prima facie* nesukladna sa Sporazumom o EGP-u, a Tijelo nije zaprimilo nikakve informacije ili argumente o tome zašto bi ipak mogla biti sukladna. Točnije, potpora nije dodijeljena u skladu s prethodno definiranim paketom prihvatljivih rashoda ili troškova, kako je utvrđeno u stavku 66. Smjernica iz 2007.

5.4.5. Zaključak o Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan

- (232) Na temelju prethodno navedenog, Tijelo zaključuje da je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan u skladu s uvjetom učinka poticaja utvrđenim u Smjernicama iz 2007. te da je trgovačko društvo GMR Endurvinnslan stoga ispunilo uvjete za potporu u okviru Programa.
- (233) Tijelo nadalje zaključuje da Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan nije u skladu s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer ne postoje upućivanja na prihvatljive troškove ulaganja ni na intenzitete potpore i gornju granicu potpore. Tijelo stoga smatra da svaka potpora dodijeljena u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom GMR Endurvinnslan predstavlja nesukladnu državnu potporu u smislu članka 61. stavka 3. točke (c) Sporazuma o EGP-u.

5.5. Zaključak

- (234) S obzirom na prethodno navedeno, Tijelo zaključuje da je Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne u cijelosti sklopljen izvan okvira odredbi Programa kako ga je odobrilo Tijelo te stoga predstavlja *ad hoc* mjeru. Procjenom je utvrđeno da je odredbama Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne predviđena potpora nesukladna s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u, u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c).

- (235) Nadalje, iako projekti trgovačkih društava Thorsil, Kísilfélagið i GMR Endurvinnslan ispunjavaju kriterij učinka poticaja propisan Programom, ovi ugovori, također ocijenjeni kao *ad hoc* mjere, ne ispunjavaju uvjete utvrđene u Smjernicama iz 2007. jer ne postoje upućivanja na prihvatljive troškove ulaganja, intenzitete potpore ili gornju granicu potpore na koje se ti troškovi odnose. Sporazumi također sadržavaju određene dodatne odredbe koje omogućuju dodjeljivanje potpore izvan okvira odobrenog Programa. Stoga Tijelo zaključuje da ovi sporazumi u cijelosti predstavljaju nesukladnu državnu potporu u smislu članka 61. stavka 3. točke (c).

6. POSTUPOVNI ZAHTEJEVI

- (236) Sukladno članku 1. stavku 3. Dijela I. Protokola 3., „Nadzorno tijelo EFTA-a mora biti pravodobno obaviješteno o svim planovima za dodjelu ili izmjenu potpore te mora imati dovoljno vremena da podnese svoje primjedbe. Dotična država članica ne smije početi primjenjivati predložene mjere dok se postupak ne završi donošenjem konačne odluke”.
- (237) Islandske vlasti nisu prijavile izmjene Programa nastale Dopunskom uredbom, čime je omogućena dodjela potpore projektima na kojima su radovi započeli prije stupanja Programa na snagu. Nadalje, islandske vlasti nisu obavijestile Tijelo o sporazumima o ulaganju s trgovačkim društvima Verne, Thorsil, Kísilfélagið i GMR Endurvinnslan jer su smatrale da su ti sporazumi obuhvaćeni djelokrugom Programa. Međutim, s obzirom na zaključke tijela navedene u uvodnoj izjavi 235. prema kojima ti sporazumi o ulaganjima u cijelosti nisu obuhvaćeni djelokrugom Programa, kako je odobren, iz navedenog slijedi da je Tijelo trebalo biti obaviješteno o tim sporazumima kako bi oni mogli biti ocijenjeni kao *ad hoc* mjere.
- (238) Budući da izmjene Programa uključuju državnu potporu koja je odvojiva od Programa te da sporazumi o ulaganju s trgovačkim društvima Verne, Thorsil, Kísilfélagið i GMR Endurvinnslan uključuju državnu potporu koja nije obuhvaćena djelokrugom odobrenog Programa, u načelu su podlijegali zahtjevima koji se odnose na pojedinačnu prijavu projekata utvrđenima u Smjernicama iz 2007.
- (239) Tijelo stoga zaključuje da islandske vlasti nisu poštovale svoje obveze utvrđene člankom 1. stavkom 3. Dijela I. Protokola 3. Sporazumu o EGP-u.

7. OPRAVDANA OČEKIVANJA I PRAVNA SIGURNOST

- (240) Korisnici potpore mogu se pozivati na temeljna načela opravdanih očekivanja i pravne sigurnosti kako bi osporili nalog za povrat nezakonito dodijeljene državne potpore. Međutim, ova načela primjenjuju se samo u iznimnim okolnostima; poduzeće ne može imati opravdana očekivanja da je potpora zakonita ako nije dodijeljena u skladu s postupkom prijave potpore Tijelu (ili Europskoj komisiji) ⁽⁷⁵⁾. Ovo je načelo potvrdio i Sud Europske unije: „U slučaju kao što je onaj u glavnom postupku također se ne može pozivati na postojanje izvanredne okolnosti u svjetlu načela pravne sigurnosti jer je Sud već u osnovi smatrao da, dokle god Komisija nije donijela odluku o odobravanju potpore, [...] primatelj ne može biti siguran u zakonitost potpore; stoga nije moguće oslanjati se na načelo zaštite opravdanih očekivanja, kao ni na načelo pravne sigurnosti.” ⁽⁷⁶⁾.
- (241) Sud je izjavio da u načelu nije dopušteno pozivanje na opravdano očekivanje da je potpora zakonita osim ako je potpora dodijeljena u skladu s postupkom utvrđenim u članku 1. stavku 3. Dijela I. Protokola 3. ⁽⁷⁷⁾, uz napomenu da dobar poduzetnik treba moći procijeniti je li postupak primijenjen ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁵⁾ Predmet C-5/89 *Komisija protiv Njemačke* [1990.] ECR I-3437, stavak 14.; Predmet C-169/95 *Komisija protiv Španjolske*, [1997.] ECR I-135, stavak 51.; Predmet C-24/95 *Land Rheinland-Pfalz protiv Alcan Deutschland GmbH*, [1997.] ECR I-1591, stavak 25.

⁽⁷⁶⁾ Predmet C-1/09 *Centre d'Exportation du Livre Français (CÉLF), Ministre de la Culture et de la Communication protiv Société Internationale de Diffusion et d'Édition* [2010.] ECR I-2099, stavak 53. Vidjeti također Predmet C-91/01 *Italija protiv Komisije* [2004.] ECR I-4355, stavci 66. i 67.

⁽⁷⁷⁾ Predmet C-5/89 *Komisija protiv Njemačke* [1990.] ECR I-3437, stavak 14., spojeni predmeti C-183/02 P i C-187/02 P *Demasa i Territorio Histórico de Alava protiv Komisije* [2004.] ECR I-10609, stavak 51.

⁽⁷⁸⁾ Predmet C-5/89 *Komisija protiv Njemačke* [1990.] ECR I-3437, stavak 14., Predmet C-169/95 *Španjolska protiv Komisije* [1997.] ECR I-135, stavak 51.

- (242) Korisnik potpore koja je nezakonito dodijeljena jer nije prijavljena samo se u izvanrednim okolnostima može oslanjati na opravdana očekivanja o zakonitosti potpore kako bi osporio nalog za povrat potpore ⁽⁷⁹⁾. Sud je presudio da se subjekt može oslanjati na načelo zaštite opravdanih očekivanja ako je tijelo Europske unije odgovorno za njegova opravdana očekivanja ⁽⁸⁰⁾.
- (243) Kako tvrde islandske vlasti, na sastanku održanom 27. svibnja 2011. u Bruxellesu službenici Tijela dali su „zeleno svjetlo” islandskim vlastima i trgovačkom društvu Verne da potpišu revidirani sporazum, čime bi trgovačko društvo Verne moglo postati korisnik Programa. Iako islandske vlasti priznaju da ovakvo postupanje Tijela ili njegovih zaposlenika nije dovoljan temelj za poduzimanje određenih radnji u skladu sa sudskom praksom sudova EU-a, zatražile su od Tijela da uzme u obzir sadržaj navedenog sastanka i sukladno tome donese zaključak da je utvrđena sukladnost Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne s Programom.
- (244) Tijelo se slaže s islandskim vlastima da izjave službenika Tijela dane na neslužbenom sastanku ne mogu poslužiti kao argument za sukladnost potpore te da se njima ne stvaraju opravdana očekivanja korisnika. Tijelo ima isključivu nadležnost ocijeniti sukladnost državne potpore sa Sporazumom o EGP-u. Dok Tijelo ne donese konačnu odluku o određenoj mjeri, predmetna mjera nije proglašena sukladnom s pravilima Sporazuma o EGP-u o državnoj potpori. Tijelo još nije donijelo odluku o odobravanju regionalne potpore trgovačkom društvu Verne.
- (245) Nadalje, Tijelo odbacuje tvrdnju islandskih vlasti da je dalo „zeleno svjetlo” za dodjelu regionalne potpore trgovačkom društvu Verne u okviru Programa kako je odobren. Tijelo u svojoj komunikaciji s islandskim vlastima nikada nije dalo na znanje da bi projekt trgovačkog društva Verne mogao ispunjavati uvjete za dodjelu regionalne potpore. Upravo suprotno, Tijelo je od 2010., kada su održane rasprave koje su prethodile postupku obavješćivanja u odnosu na projekt Verne, izrazilo sumnje u to je li ispunjen uvjet ispitivanja učinka poticaja. U pismu od 31. ožujka 2010. Tijelo je izrazilo svoje sumnje u to jesu li islandske vlasti dokazale stvarni učinak poticaja koncesije za različite poreze i pristojbe predviđene u sporazumu o ulaganju iz 2009. Tijelo je također jasno dalo na znanje da islandske vlasti nisu dostavile dokumentaciju kojom dokazuju da su izdale pismo namjere o dodjeli potpore prije početka radova na projektu te da je iz informacija koje su dostavile vidljivo da su radovi na projektu započeli prije nego što su korisnik i islandske vlasti započeli s raspravama o sporazumu o ulaganju. Kako je prethodno navedeno u uvodnoj izjavi 153., islandske vlasti naknadno su povukle sporazum iz 2009. te su 27. rujna 2011. sklopile novi sporazum s trgovačkim društvom Verne kako bi projekt bio obuhvaćen Programom. Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne nije prijavljen Tijelu i u konačnici nije proglašen sukladnim s pravilima o državnoj potpori Sporazuma o EGP-u.
- (246) Tijelo stoga ne može prihvatiti da su argumenti koji se odnose na pravnu sigurnost ili opravdana očekivanja u ovom slučaju valjani, posebice s obzirom na sudsku praksu Suda Europske unije i široku primjenjivost članka 61. Sporazuma o EGP-u i članka 107. UFEU-a.

8. POVRAT

- (247) Potpora dodijeljena bez prethodnog obavješćivanja Tijela predstavlja nezakonitu potporu u smislu članka 1. točke (f) Dijela II. Protokola 3. Iz članka 14. Dijela II. Protokola 3. slijedi da Tijelo odlučuje da korisnici moraju vratiti nezakonitu potporu nesukladnu s pravilima o državnoj potpori u okviru Sporazuma o EGP-u, osim ako bi to bilo protivno općem načelu prava, sukladno članku 14. Dijela II. Protokola 3. Islandske vlasti i korisnici potpore nisu iznijeli argumente kojima bi opravdali odstupanje od općeg načela prava.
- (248) Obveza države da ukine nesukladne potpore osmišljena je u svrhu ponovnog uspostavljanja prethodnog stanja ⁽⁸¹⁾. Povratom potpore korisnici gube prednost koju su imali pred konkurencijom na tržištu te se ponovno uspostavlja situacija koja je prethodila isplati potpore, koliko je to moguće ⁽⁸²⁾.

⁽⁷⁹⁾ Spojeni predmeti C-183/02 P i C-187/02 P *Demesa i Territorio Histórico de Álava protiv Komisije* [2004.] ECR I-10609, stavak 51.

⁽⁸⁰⁾ Predmet T-290/97, *Mehibas Dorstelaan protiv Komisije* [2000.] ECR II-15 i predmeti C-182/03 i C-217/03, *Belgium and Forum 187 ASBL protiv Komisije* [2006.] ECR I-05479, stavak 147.

⁽⁸¹⁾ Spojeni predmeti C-278/92, C-279/92 i C-280/92 *Španjolska protiv Komisije* [1994.] ECR I-04103, stavak 75.

⁽⁸²⁾ Vidjeti spojene predmete E-17/10 i E-6/11 *Kneževina Lihtenštajn i VTM Fundmanagement protiv Nadzornog tijela EFTA-e* [2012.] Izvješće Suda EFTA-e, str. 117., stavci 141. i 142.

- (249) Povrat nepropisno dodijeljene državne potpore treba uključivati složene kamate, u skladu s člankom 14. stavkom 2. Dijela II. Protokola 3. i člancima 9. i 11. Odluke Tijela 195/04/COL od 14. srpnja 2004. ⁽⁸³⁾.
- (250) Islandske su vlasti dosad dostavile ograničene informacije o iznosu potpore dodijeljene u okviru Dopunske uredbe i sporazuma o ulaganju. Nadalje, nisu dostavile dovoljno informacija o datumima kada je potpora bila na raspolaganju korisnicima. Tijelo stoga trenutačno ne može utvrditi točne iznose koje korisnici moraju vratiti.
- (251) Islandske vlasti dužne su dostaviti Tijelu potrebno izvješće o njihovu napretku u smislu povrata potpore te moraju jasno navesti koje su mjere poduzete u svrhu trenutačnog i učinkovitog povrata potpore. Osim toga, islandske vlasti dužne su u roku od dva mjeseca od priopćenja ove Odluke poslati dokumente kojima dokazuju da je povrat nezakonite i nesukladne potpore od korisnika u tijeku (npr. okružnice, izdani nalozi za povrat itd.).

9. ZAKLJUČAK

- (252) Tijelo zaključuje da su islandske vlasti nezakonito primijenile potporu dodijeljenu u okviru Dopunske uredbe (te posljedično Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal), čime je prekršen članak 1. stavak 3. Dijela I. Protokola 3. Dodijeljena državna potpora nesukladna je s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u i isplaćeni iznosi moraju biti vraćeni.
- (253) Tijelo zaključuje da su islandske vlasti nezakonito primijenile *ad hoc* državnu potporu dodijeljenu u okviru Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Verne, čime je prekršen članak 1. stavak 3. Dijela I. Protokola 3. Državna potpora nije sukladna s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u i isplaćeni iznosi moraju biti vraćeni.
- (254) Što se tiče sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvima Kísilfélagið, Thorsil i GMR Endurvinnslan, Tijelo smatra da, iako ovi projekti ispunjavaju uvjet učinka poticaja potreban za utvrđivanje prihvatljivosti u sklopu Programa, sporazumi nisu sukladni s uvjetima utvrđenima u Smjernicama iz 2007. jer ne sadržavaju upućivanja na prihvatljive troškove ulaganja, intenzitete potpore i gornju granicu potpore, zbog čega se smatraju novom, *ad hoc* nesukladnom državnom potporom u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o EGP-u i Smjernicama iz 2007. Nadalje, ovi sporazumi sadržavaju odredbe kao što su članak 22.8. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Kísilfélagið, članak 15.3. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom Thorsil i članak 22.7. Sporazuma o ulaganju s trgovačkim društvom GMR, u kojima je predviđeno dodjeljivanje potpore izvan okvira odobrenog Programa. Ovim odredbama također je predviđena potpora koja nije u skladu s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) i Smjernicama iz 2007. Isplaćeni iznosi *ad hoc* potpore dodijeljene na temelju tih sporazuma moraju biti vraćeni.
- (255) Naposljetku, valja napomenuti da mjere koje su islandske vlasti prethodno predložile u uvodnim izjavama 52. i 53. nisu dovoljne da bi Tijelo odbacilo mogućnost nesukladnosti potpore u ovom slučaju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Zaključuje se službeni postupak istrage o programu poticanja ulaganja na Islandu s izmjenama koje su dostavile islandske vlasti.

Zaključuje se službeni postupak istrage o Sporazumu o ulaganju s trgovačkim društvom Marmeti.

⁽⁸³⁾ Kako je izmijenjena Odlukom Nadležnog tijela EFTA-e br. 789/08/COL od 17.12.2008. o izmjeni Odluke Kolegija br. 195/04/COL o primjeni odredbi iz članka 27. u Dijelu II. Protokola 3. Sporazuma među državama EFTA-e o osnivanju Nadzornog tijela i Suda u pogledu standardnih obrazaca za prijavu potpore (SL L 340, 22.12.2010., str. 1., i Dodatak EGP-u br. 72, 22.12.2010., str. 1.).

Članak 2.

Dopunska uredba uključuje državnu potporu koja nije u skladu s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u smislu njegova članka 61. stavka 3.

Članak 3.

Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Becromal uključuje državnu potporu koja nije u skladu s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u smislu njegova članka 61. stavka 3.

Članak 4.

Sporazum o ulaganju s trgovačkim društvom Verne uključuje *ad hoc* državnu potporu koja nije u skladu s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u smislu njegova članka 61. stavka 3.

Članak 5.

Sporazumi o ulaganju s trgovačkim društvima Kísilfélagið, Thorsil i GMR Endurvinnslan nisu u skladu s uvjetima utvrđenima u Programu odobrenom Odlukom br. 390/10/COL jer ne sadržavaju upućivanja na prihvatljive troškove ulaganja ni na intenzitete potpore i gornju granicu potpore.

Sporazumi o ulaganju s trgovačkim društvima Kísilfélagið, Thorsil i GMR Endurvinnslan uključuju *ad hoc* državnu potporu koja nije u skladu s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u u smislu njegova članka 61. stavka 3.

Članak 6.

Islandske vlasti dužne su poduzeti sve potrebne mjere za povrat nezakonito dodijeljene potpore iz članaka 3., 4. i 5. od korisnika.

Vraćeni iznos potpore mora uključivati složene kamate od datuma na koji je potpora stavljena na raspolaganje korisnicima do datuma povrata.

Članak 7.

Povrat potpore mora biti trenutačan i učinkovit, u skladu s postupcima nacionalnog zakonodavstva.

Islandske vlasti moraju osigurati povrat potpore u roku od četiri mjeseca od datuma priopćenja ove Odluke.

Islandske vlasti dužne su otkazati plaćanje svih neisplaćenih iznosa potpore iz članaka 3. do 5., s učinkom od datuma priopćenja ove Odluke.

Članak 8.

Islandske vlasti dužne su u roku od dva mjeseca od priopćenja ove Odluke dostaviti Tijelu sljedeće podatke:

- (a) ukupan iznos (glavnice i kamata) koji korisnici moraju vratiti;
- (b) datume na koje su iznosi koje je potrebno vratiti stavljeni na raspolaganje korisnicima;
- (c) podrobno izvješće o ostvarenom napretku i mjerama koje su već poduzete u svrhu ispunjavanja zahtjeva ove Odluke;
- (d) dokumente kojima se dokazuje da je povrat nezakonite i nesukladne potpore od korisnika u tijeku (npr. okružnice, izdani nalozi za povrat itd.).

Članak 9.

Ova je Odluka upućena Islandu.

Članak 10.

Vjerodostojna je samo verzija ove Odluke na engleskom jeziku.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. listopada 2014.

Za Nadzorno tijelo EFTA-e

Oda Helen SLETNES

Predsjednica

Helga JÓNSDÓTTIR

Članica Kolegija

ISPRAVCI

Ispravak Direktive Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima

(Službeni list Europskih zajednica L 395 od 30. prosinca 1989.)

(Posebno izdanje Službenog lista Europske unije 6/sv. 6 od 9. travnja 2013.)

Na stranici 35., u članku 5.:

umjesto: „Države članice donose mjere potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 1. prosinca 1991.”;

treba stajati: „Države članice donose mjere potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 21. prosinca 1991.”

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR